

Nämndsbudget 2026

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Nämndens ansvar	6
Plan för verksamheten.....	8
Utveckling av nämndens verksamhet.....	8
Förskolans uppdrag.....	8
Senaste kunskapen om förskolornas förutsättningar och måluppfyllelse	10
Förskolans planeringsförutsättningar	11
Befolkningsutveckling, kapacitet och lokalbehov	11
Kompetensmässiga förutsättningar	13
Digitalisering	14
Beredskap.....	15
Nämndens prioriteringar	15
Likvärdig förskola.....	15
Stärka kompetensen	16
Stärka förutsättningarna för ledning och styrning	17
Prioriterat stöd till förskolor i utvecklingsarbetet.....	18
Samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor	19
Utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter	20
Plan för kommunfullmäktigemål.....	23
Plan för kommunfullmäktigemål och indikator	23
Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga.....	23
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor	23
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning.....	27

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen.....	29
Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	29
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering	31
Målområde - En mer jämlik stad	32
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att staden ska bli fri från segregation	32
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden	34
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten	36
Målområde - En god organisation	38
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	38
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	41
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	45
Plan för ekonomin.....	47
Volymer	47
Intäkter och kostnader	49
Grundbelopp	53
Budget för kommunala förskolor	54
Resultaträkning	56
Investeringsram	57

Bilagor

Bilaga 1: Regler för ersättning till kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Bilaga 2: Grundbelopp till förskolor och pedagogisk omsorg 2026

Bilaga 3: Specifikation av grundbelopp 2026

Sammanfattning

Förskolenämndens budget utgår från ett barnrättsperspektiv där barns behov och förutsättningar är utgångspunkten. Förskolenämndens arbete för att stärka kvaliteten och likvärdigheten för barnen i förskolan och samverkan med andra nämnder och samhällsaktörer kring likvärdiga uppväxtvillkor är fortsatt prioriterat. Samtidigt som "Lägesbedömning 2025" visar på progression i arbetet med att utveckla utbildningen och anpassa lärmiljöerna utifrån barnens behov, framgår fortsatta utmaningar i det kompensatoriska uppdraget utifrån skillnader i barns förutsättningar. Till detta kommer ny lagstiftning och ökade förväntningar både på nationell och kommunal nivå som ställer allt högre krav på nämndens arbete.

Stärkt kvalitet och likvärdighet förutsätter högre förskollärartäthet och en mer likvärdig fördelning av kompetensen. Även rektors förutsättningar att leda det kompensatoriska arbetet är av stor betydelse. År 2026 införs nya rektorsområden där nya sammansättningar av förskolor ska ge rektorerna bättre möjligheter att tillsammans med stödfunktionerna ta ansvar för det kompensatoriska uppdraget. Samtidigt införs både en ny chefsorganisation för att stärka rektors förutsättningar i det pedagogiska uppdraget och en reviderad struktureringsmodell som i högre grad ska spegla de sammanhang som barnen befinner sig i. Nämnden arbetar också vidare med att rikta olika former av utvecklingsinsatser till förskolor med särskilt identifierade behov.

Det breda uppsökande arbetet i lokal samverkan med civilsamhället fortsätter. Det gäller också samarbetet mellan förskola, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård för tidigt samordnat stöd genom samverkansmodellen "Trygga barnet" och samverkan kring förskolesocionomer. Under året vidareutvecklas samverkan med funktionsstödsförvaltningen kring barn i särskilt sårbara sammanhang.

Det minskande antalet barn i nämndens målgrupp kräver ett fortsatt omfattande omställning- och anpassningsarbete. Strategisk bemanningsplanering och vidare åtgärder för att anpassa kapaciteten av förskoleplatser under året står särskilt i fokus 2026.

Nämndens kommunbidrag ökar med 2,7 procent som utrymme för kostnadsökningar. Antalet barn 1–5 år prognostiseras bli 360 färre än föregående år och kommunbidraget minskas genom demografijustering med 56,6 mnkr. Grundersättningen ökar med totalt 5 146 kronor per plats, eller 4,5 procent, jämfört med budgeten för 2025. Detta gäller för samtliga huvudmän. Vidare får den kommunala huvudmannen intäkter genom riktade statsbidrag och barnomsorgsavgifter. Det största statsbidraget avser kvalitetshöjande åtgärder där merparten fördelas till de kommunala förskolorna. För de kommunala förskolorna ökar utrymmet för kostnadsökningar med 3,6 procent per plats.

Nämndens ansvar

Förskolenämnden fullgör de uppgifter som enligt skollagen och andra författningar vilar på kommunal huvudman. Nämnden ansvarar för förskola och pedagogisk omsorg fram till dess att barnet börjar förskoleklass eller barnets skolplikt infaller. I ansvaret ingår också öppen förskola och omsorg på annan tid än då förskola erbjuds. Nämnden ansvarar också för godkännande och tillsyn av fristående förskoleenheter och enskild pedagogisk omsorg, liksom övriga ärenden med anknytning till sådan enskild huvudman.

Enligt skollagen ska förskolan stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov. Den ska också utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap samt förbereda barnen för fortsatt utbildning. Förskolans läroplan anger att förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande och vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Utbildningen måste ta hänsyn till och anpassas till barns olika förutsättningar och behov för att uppfylla de nationella målen.

Barn ska från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier samt om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Barn ska också erbjudas förskola om de behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl. Från och med tre års ålder ska barn erbjudas förskola under minst 525 timmar om året. Barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga, ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan. Malmö stad erbjuder barn till aktivt arbetssökande förskola 30 timmar per vecka.

Kommuner ska enligt skollagen också bedriva uppsökande arbete och ta kontakt med vårdnadshavare till barn 3–5 år som ej går i förskola och informera om förskolans syfte och innehåll. Det är bland annat obligatoriskt att erbjuda förskola till barn som har bott i Sverige under en kort tid. Barn i denna målgrupp som ska fylla tre år ska erbjudas en plats på förskolan, även om inte vårdnadshavarna har ansökt om det. Det ska också finnas en strävan efter att ge erbjudande till andra barn som har behov av en förskoleplats för att bättre kunna lära sig svenska.

Nämnden samverkar med andra nämnder såsom grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden och kulturnämnden, samt andra aktörer i samhället för att Malmös barn ska stå väl rustade i livet. Nämnden bidrar genom utbildningsuppdraget och det kompensatoriska arbetet till att rusta barnen för nästa steg i skolgången. I samverkan ingår tidiga och gemensamma insatser och uppsökande arbete för att stärka barns uppväxtvillkor.

Förskoledirektören är av nämnden utsedd till skolchef för den kommunala förskoleverksamheten i Malmö stad. Skolchefen har till uppgift att stödja nämnden som kommunal huvudman och se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Från och med år 2026 är Malmö stads förskolor organiserade i 40 förskoleområden som vart och ett leds av en rektor. Förskoleområdena är i sin tur organiserade i tre utbildningsområden som vart och ett leds av en utbildningschef. Stödfunktioner för kvalitet och utveckling, planering och analys, HR samt ledningsstöd och kommunikation bistår med underlag för att förskolenämnden ska kunna ta sitt ansvar som huvudman. Stödfunktioner och rektorer med medarbetare samarbetar kring analyser som underlag för det vidare utvecklingsarbetet.

Plan för verksamheten

I det här avsnittet beskrivs nämndens planering som utgår från nämndens grunduppdrag. Planeringen innehåller en beskrivning av utvecklingen av nämndens verksamhet samt prioriteringar som planeras under året. I plan för verksamhet redogörs även för vilken effekt som prioriteringarna förväntas ha på verksamheten och leda till för Malmöborna.

Utveckling av nämndens verksamhet

Ny lagstiftning, utredningar på nationell nivå samt Malmö stads mål och inriktning ställer allt högre krav på förskolenämndens arbete. Revideringar i förskolans läroplan innebär ökade krav på förskolans verksamhet. Bland annat har förskollärarna fått ett tydligare ansvar för en undervisning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Här ingår även ett förtydligat ansvar för valet av arbetssätt och lärverktyg, samt för att främja högläsning, språkutveckling och fysisk aktivitet. Rektor i sin tur har fått ett förtydligat ansvar för att utbildningen som helhet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, samt att utbildningen utgår ifrån kunskap om vilka arbetssätt och lärverktyg som bäst gynnar barnens utveckling.

Kvalitetsarbetet visar på fortsatta behov av såväl generella som riktade insatser för att öka likvärdigheten i Malmö stads förskolor. Den kännedom om styrkor och utvecklingsområden i förskolans vardag och om enskilda barns och barngruppers behov som finns på enhetsnivå är den centrala utgångspunkten i nämndens vidare utvecklingsarbete.

Ett mer behovsstyrt arbetssätt ska lägga grunden för varaktiga insatser. Detta förutsätter ett fördjupat arbete på flera nivåer med att identifiera och öka förståelsen för hur olika grundorsaker samspelar och påverkar utbildningens kvalitet. Utgångspunkten i arbetet är att rikta insatser som bygger på kunskaperna om förskolornas grundförutsättningar och leder till varaktig förändring.

Förskolans uppdrag

Demokratiuppdraget

Förskolan har ett mångsidigt och viktigt demokratiuppdrag som lägger grunden för kommande generationers samhälle. Utbildningen ska förmedla respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar. Den ska genomföras i demokratiska former och väcka barnens intresse och ansvar för att aktivt delta i samhället och bidra till en hållbar utveckling – ekologiskt, socialt och ekonomiskt.

Varje barn ska ges förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande. Enligt förskolans läroplan ska alla som verkar inom förskolan främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor.

På varje förskola ska ett förebyggande och främjande arbete mot diskriminering och kränkande behandling bedrivas. Förskolan ska vara tillgänglig och inkluderande för alla barn, oavsett funktionsförmåga, och skapa en trygg miljö fri från våld och kränkningar. Förskolenämnden har ett särskilt ansvar att säkerställa att arbetet följer skollagen, läroplanen och diskrimineringslagens högt ställda krav.

Arbetet med nationella minoriteters rättigheter är en del av förskolans uppdrag. Det omfattar även språkliga rättigheter – barn som tillhör nationella minoriteter ska ges möjlighet att utveckla sitt språk och sin kultur. Förskolan ska därför främja användningen av nationella minoritetsspråk och skapa förutsättningar för att dessa språk synliggörs och används i verksamheten.

Utbildningen ska i enlighet med barnkonventionen utgå från barnets bästa. Barn har rätt till delaktighet, inflytande och kunskap om sina rättigheter. Barn ska ges reella möjligheter att påverka sin utbildning och sin vardag i förskolan.

I förskolan grundläggs stadens tidiga arbete med mänskliga rättigheter, med fokus på yngre barns rättigheter, jämlikhet och jämställdhet. Detta uppdrag ligger i linje med Malmö stads policy för mänskliga rättigheter. Nämndens utvecklingsarbete utifrån policyn redovisas i ett särskilt avsnitt i nämndsbudgeten.

Det kompensatoriska uppdraget

Alla barn har rätt till en likvärdig förskola av hög kvalitet. Detta är en grundläggande princip i skollagen, förskolans läroplan och barnkonventionen. Det kompensatoriska uppdraget innebär att utbildningen anpassas efter barns olika förutsättningar och behov, så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar att utvecklas.

För rektor handlar det om att omfördela resurser såsom förskollärare, barnskötare och stödinsatser utifrån enskilda barns och barngruppers behov. På övergripande nivå ansvarar huvudmannen för att rikta ekonomiska resurser, specialistkompetens och stöd till de förskolor som har störst behov.

Malmö är en stad med stora skillnader i barns levnadsvillkor. Detta syns både mellan olika delar av staden och inom enskilda områden, och formas av faktorer som boendesegregation, inkomstskillnader och tillgång till samhällsresurser. Detta innebär att förskolan varje dag möter barn med olika hemförhållanden, språkliga erfarenheter, möjligheter till återhämtning och trygghet i närmiljön. När barns erfarenheter och behov skiljer sig åt ställs höga krav på fördelning av resurser och stöd.

Det kompensatoriska uppdraget omfattar mer än socioekonomiska skillnader. Det handlar också om att säkerställa jämlikhet och jämställdhet, att ge stöd till barn med funktionsvariationer och att ta hänsyn till språkliga och kulturella olikheter. Tidiga insatser är avgörande – behov ska upptäckas och åtgärdas innan de leder till större svårigheter.

Förskolan ska arbeta i nära samverkan med vårdnadshavare och vid behov med andra aktörer, som hälso- och sjukvård eller socialtjänst. Barns delaktighet är också central. Även i kompensatoriska insatser ska barn ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och påverka sin vardag.

Systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att följa upp och utveckla det kompensatoriska arbetet. Formell kompetens hos medarbetarna och god ledningsförmåga hos den lokala ledningen är avgörande för att nå målen. Brist på förskollärare, låg kompetensnivå i arbetslagen eller otillräckliga förutsättningar för ledningen riskerar att leda till brister i utbildningens kvalitet.

Tillsynsuppdraget

Samtidigt som förskolenämnden är huvudman för den kommunala förskoleverksamheten har nämnden också tillsynsansvaret när det gäller fristående förskoleenheter och enskild pedagogisk omsorg i Malmö. Tillsynen genomförs regelbundet samt riktas och anpassas efter varje huvudman. Arbetet baseras exempelvis på vad som har framkommit vid tidigare tillsynsbesök, ägar- och ledningsprövningar och inkomna uppgifter.

Den så kallade ägar- och ledningsprövningen av enskilt bedriven pedagogisk omsorg och förskola innebär bland annat att förskolenämnden granskar att huvudmännen uppfyller skollagens krav på lämplighet, samt har insikt i de regler som gäller för verksamheten.

Syftet med bestämmelserna är bland annat att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter.

Barnens måltider

Förskolan ska servera varierade och näringsriktiga måltider jämnt fördelade över dagen. Måltiderna är en del av omsorgen om barnen och kan även användas som ett pedagogiskt verktyg när det gäller till exempel hållbar livsstil och hälsa. Från 2025 är den nya måltidsorganisationen med en samlad måltidshantering i nämndens verksamhet helt införd. Inriktningen är att utveckla måltidskvaliteten för barnen i förskolorna. Det handlar även om att stärka förutsättningarna för rektorer och nära ledning att fokusera på det pedagogiska arbetet.

Senaste kunskapen om förskolornas förutsättningar och måluppfyllelse

Lägesbedömning 2025 visar liksom tidigare uppföljningar att socioekonomiska förutsättningar och barnens levnadsvillkor på ett genomgripande sätt påverkar vardagen i förskolorna. I förskolan möts alla barn i samma förskolor och barngrupper, oavsett bakgrund, behov eller förutsättningar. Lärmiljöer behöver utformas så att de fungerar för alla barn samtidigt. Detta ställer höga krav på att utbildningen både är likvärdig och anpassad, så att barnens olika behov kan tillgodoses.

Förskolorna erbjuder generellt en trygg omsorg och varierande lärmiljöer

som främjar barns utveckling och lärande, exempelvis genom språkutvecklande arbetssätt och strukturer som gör barnens röster hörda. De senaste årens utvecklingsarbete har lett till mer anpassade metoder och synergieffekter mellan olika områden. Samtidigt visar analyserna på behov av fortsatta utvecklingsinsatser. Värdegrundsarbetet och arbetet med barnens språkutveckling och kommunikation är områden som kräver fortsatt fokus och utveckling på alla förskolor. Analyserna visar också på behov av att täcka in alla läroplansområden i undervisningen. Det konstateras också att undervisning som bedrivs utomhus generellt håller lägre nivå än undervisning inomhus och att det på flera förskolor saknas strategier för hur utemiljöerna kan fungera som pedagogiska och hälsofrämjande lärmiljöer.

Lägesbedömning 2025 pekar på centrala förutsättningar på förskolorna för att de ska lyckas i sitt utvecklingsarbete. såsom personalens utbildningsnivå, förskollärartäthet, barngruppernas storlek och sammansättning samt lokalernas och utemiljöernas utformning. Det konstateras att en ökad andel förskollärare har haft positiv effekt på måluppfyllelsen men också att en varierande andel förskollärare och varierande kompetensnivåer i arbetslagen påverkar likvärdigheten i utbildningen.

Precis som tidigare år framhålls rektors utbildningsnära pedagogiska ledarskap som en avgörande förutsättning för att utvecklingsarbetet ska få långsiktiga effekter i arbetet med barnen. Samtidigt betonas vikten av tvärprofessionella analyser där rektorer med ledningsgrupper och förvaltningens stödfunktioner tillsammans bidrar med perspektiv och underlag, som en förutsättning för högre träffsäkerhet i det fortsatta utvecklingsarbetet.

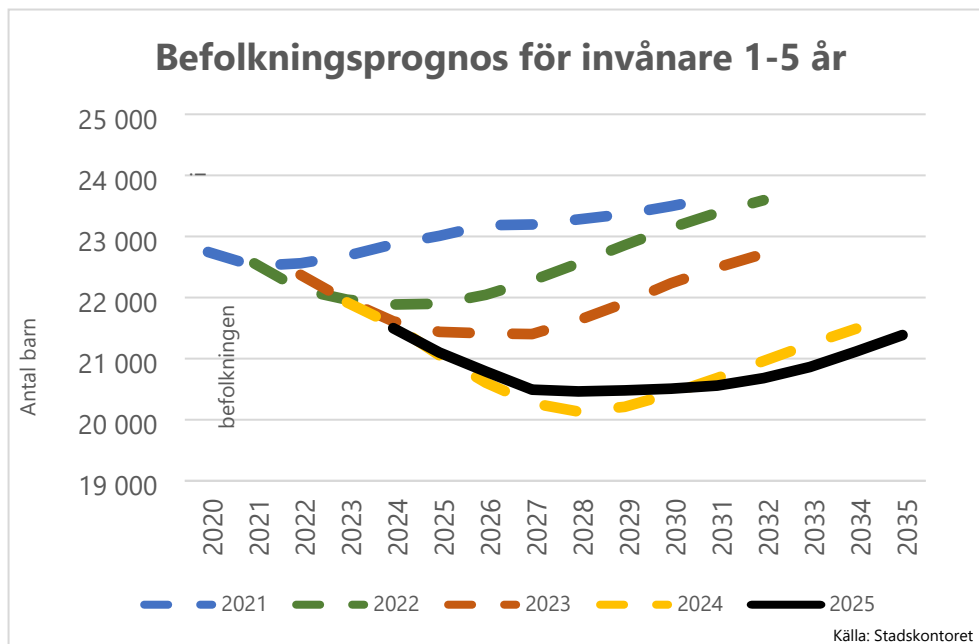
Årets analyser visa hur förskolorna på olika sätt arbetar för att synliggöra barnens tankar och åsikter. Barnen uttrycker glädje och stolthet över sin förskola och att de längtar till förskolan och vill visa upp vad de skapat. Det framgår att det är viktigt för barnen att kunna leka klart och det finns lek miljöer som får stå kvar till nästa dag. Samtidigt framkommer att förändringar, såsom frånvaro eller inställda och ersatta aktiviteter, kan skapa frustration och oro hos barnen. Barn uttrycker att de vill ha tillgång till "sina vuxna", det vill säga att de vill vara med den pedagogiska personal de känner och som de känner sig trygga med.

Förskolans planeringsförutsättningar

Att leda och styra för starkt kvalitet och likvärdighet i förskolan sker genom ett komplext samspel mellan olika planeringsförutsättningar och på flera nivåer. Flera förutsättningar samspelar i förskolornas vardag och påverkar arbetet närmast barnen.

Befolkningsutveckling, kapacitet och lokalbehov

Inför 2026 prognostiseras en fortsatt minskning av antalet barn i åldern 1–5 år, vilket framgår av diagrammet nedan.

Prognosen från 2025 skiljer sig från tidigare prognoser när det gäller antagandet om kommande befolkningsökning både på kort och längre sikt. Jämfört med föregående års prognos görs ett antagande att antalet födda på kort sikt inte minskar i samma utsträckning som tidigare år, vilket har påverkan på antalet barn i befolkningsgruppen åren som följer. På längre sikt är prognosen mer osäker men den förväntade ökningen av antalet födda barn inte är fullt lika stor som tidigare prognoser indikerat. Det gör att den förväntade ökningstakten av befolkningsgruppen avtar.

För att möta det minskade befolkningsunderlaget krävs omfattande omställning- och anpassningsarbete inom förskolenämndens verksamhet. Befolkningsutvecklingen ställer fortsatt stora krav på bemanningsplaneringen och på vidare åtgärder för att anpassa kapaciteten av förskoleplatser under året.

Nämndens planering av kapaciteten behöver vara inriktad på att klara ett maximalt behov av platser i maj månad när efterfrågan är som högst. Effekterna av den minskande befolkningen tillsammans med den årsvariation som alltid påverkar nämndens planering är särskilt påtagliga under 2026. Detta är särskilt tydligt under året då de sexåringar som går till grundskolan har en högre efterfrågan på plats än de ettåringar som är nya i verksamheten.

Förskolenämndens lokalbehovsplan för 2027-2036 innehåller strategiska ställningstaganden för arbetet med lokalplanering. Utgångspunkten är att verka för lokaler och utemiljöer som skapar goda förutsättningar för förskolans utbildningsuppdrag. För att möta det minskade antalet barn i den kommunala verksamheten görs anpassningar under året genom att avveckla lokaler. Avvecklingar sker på grund av tillfälliga bygglov och en del är motiverade både utifrån brister i lokalerna och utemiljöerna och ett minskat behov av platser. Barn och personal i dessa verksamheter flyttar till

en annan förskola inom det befintliga beståndet. En ny förskola i Hyllie planeras att öppna under 2026.

Den geografiska obalansen med ojämnt fördelade platser i staden är en utmanande faktor i arbetet med avvecklingar. De förskolelokaler som bedöms vara i sämre skick ligger ibland i områden med brist på förskoleplatser. I vissa områden där tillgängliga platser är fler än efterfrågan finns enbart lokaler som bedöms vara i bättre skick. Prioriteringen av avvecklingar påverkas därför av den geografiska kontexten.

Beståndet av fristående förskolor är en osäkerhetsfaktor, både för placeringsarbetet och lokalplaneringen. Förändringar i det fristående beståndet kan ske plötsligt, vilket påverkar de kommunala förskolorna både på kort och lång sikt.

Region Skånes planering inom Västra Flensburg är förändrad. Tidigare planering innebar att flera förskolor skulle omlokaliseras, vilket har krävt arbete med två nya detaljplaner för förskola. Nu har regionen beslutat att pausa planeringen för området och definitivt besked väntas våren 2026. Det innebär att berörda förskolor fortsätter sin verksamhet. Det nya läget påverkar både nämndens underhållsplanering och lokalplaneringen i området med omnejd.

Under 2026 fortsätter arbetet tillsammans med servicenämndens verksamhet för att begränsa kostnader för nybyggnationer och därmed den totala kostnadsutvecklingen. I arbetet sker omfattande analyser av de faktorer som kan påverka investeringskostnaden och i förlängningen förskoleförvaltningens löpande lokalkostnader.

Vidare fortsätter den löpande samverkan med framför allt grundskolenämnden kring lokalplanering för att bidra till stadens arbete med effektiv lokalanvändning. Även nämndens samverkan med servicenämnden bidrar i detta arbete.

Kompetensmässiga förutsättningar

När Sveriges kommuner och regioner, SKR, beskriver förutsättningarna för kompetensförsörjning inom förskola och skola lyfts att minskande barnkullar påverkar rekryteringsbehoven. SKR:s prognoser har förändrats på bara några år och bedömningen görs att behovet av anställda inom förskolan i Sveriges kommuner väntas minska med 12 procent fram till 2033. I Skolverkets lärarprognos framgår det på samma gång att det kommer att finnas ett stort behov av förskollärare. Detta då förskollärare nationellt lämnar yrket i högre utsträckning jämfört med föregående prognos. Arbetsförhållanden beskrivs som en bidragande orsak.

"Lägesbedömning – förutsättningar och tema 2025" visar att Malmö fortsatt har en lägre andel förskollärare än andra storstäder. Även om personalomsättningen för yrkesgruppen i förskoleförvaltningen har minskat de senaste fyra åren, finns det ett fortsatt behov av att arbeta med insatser för att bibehålla medarbetare. Dessutom framgår det av den senaste analysen av kompetensgapet i Malmö stads förskolor att andelen

förskollärare behöver öka för att möta barnens behov.

Parallellt med arbetet för att stärka den formella kompetensen närmast barnen ställer det minskade barnantalet krav på nämnden att göra anpassningar. Detta innebär att behovet av barnskötare och pedagoger med inriktning förskola bedöms bli lägre kommande år. Vidare visar gapanalysen på ett fortsatt generellt behov av att öka andelen medarbetare med hög och mycket hög kompetens inom de pedagogiska yrkesgrupperna och att kompetensnivån på stadens förskolor i högre grad behöver fördelas utifrån behoven på förskolorna.

Det minskande barnantalet i kommunerna innebär för Malmö stads del ett mer gynnsamt rekryteringsläge och särskilt när det gäller förskollärare med hög kompetens. Vid flera kvalificerade sökande till förskollärartjänster stärks möjligheterna att möta behovet av kompetens på förskolorna.

Nämndens arbete för att möta kompetensbehovet fortskrider på flera områden där samverkan med universitet och utbildningsanordnare är centralt. Här ingår det nya professionsprogrammet som lägger en grund för förskollärares och rektorers kompetensutveckling och bidrar med ett nationellt meriteringssystem. Uppdragsutbildning i samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen kring barnskötares formella utbildning är ett annat exempel.

Fortsatt samverkan med universitet och andra nämnder för att öka den formella kompetensen närmast barnen i förskolan är en fortsatt viktig förutsättning. Som en del av nämndens arbete när det gäller kompletterande kompetenser i det kompensatoriska arbetet fortsätter samarbetet med arbetsmarknads- och socialnämnden kring förskolesocionomer.

Digitalisering

Regeringens nationella digitaliseringsstrategi för 2025-2030 tydliggör förväntningarna på kommunerna när det gäller digitalisering som stöd i verksamhetsutveckling. Den nationella strategin lägger grunden för nämndens fortsatta arbete.

Implementeringen av det nya verksamhetssystemet där barn- och elevregister ingår fortskrider under året. Parallellt med detta fortsätter implementeringen av nya systemstöd för dokumentation kring ärenden som rör barn i behov av särskilt stöd, tilläggsbelopp, kränkningar av barn samt orosanmälningar till socialtjänsten. Detta förväntas på sikt generera generell kompetenshöjning och en mer likvärdig ärendehantering inom centrala processer som direkt kopplar till förskolans uppdrag och värdegrund.

Utifrån ett medborgarperspektiv innebär digitaliseringen långsiktigt ökad tillgänglighet och förstärkt service. Kommande digitaliseringsarbete handlar om att utveckla en trygg och säker systemmiljö som lägger grunden för både effektivisering och nya innovativa arbetssätt inom nämndens organisation och ett kontinuerligt förbättringsarbete på förskolorna.

Beredskap

Förskolan är en samhällsviktig verksamhet som bidrar till att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner vid kriser och höjd beredskap. Här ingår barnens utbildning och tillsynen av barn till vårdnadshavare med samhällsviktiga yrken. Under 2026 fortsätter nämndens samverkan med övriga staden kring krisberedskap och civilt försvar.

Nya bestämmelser i skollagen från och med år 2026 kräver att alla förskolor ska ha en beredskapsplan och bedriva kontinuerligt beredskapsarbete för hantering av kriser och säkerhetshot. Lagstiftningen har skärpts när det gäller obehörigas tillträde till förskolan. Sammantaget ställer detta krav på kompetensutveckling och löpande stödinsatser, samt fysiska säkerhetsåtgärder. Här ingår bland annat fortsatt utbildning för personal i förskolorna i arbetet med att förebygga extrema våldssituationer (PDV).

Kommuners och regioners ansvar och uppgifter under fredstida kriser och höjd beredskap är föremål för utredning på nationell nivå. Delar som berör förskolan är bland annat krav på upprätthållande av måltidsverksamhet i två veckor vid kris eller krig.

Nämndens prioriteringar

Utifrån den senaste kunskapen om förskolornas förutsättningar och måloppfyllelse, samt planeringsförutsättningarna följer nu de områden som nämnden som kommunal huvudman prioriterar kommande år. Insatser för att stärka kvaliteten och likvärdigheten för barnen i förskolan och samverkan kring barns likvärdiga uppväxtvillkor är fortsatt prioriterat år 2026.

Prioriteringar som sammanfaller med arbetet med kommunfullmäktiges mål ska enligt stadens anvisningar huvudsakligen beskrivas under aktuellt kommunfullmäktigemål. Detta berör samtliga av nämndens prioriteringar där vidare hänvisning görs till aktuellt kommunfullmäktigemål.

Likvärdig förskola

Nämndens uppföljningar visar att förutsättningarna att tillgodose varje barns behov av stöd, ledning och stimulans i sin utveckling och lärande fortsätter att variera mellan Malmö stads förskolor. Formell och hög kompetens hos medarbetarna närmast barnen och goda förutsättningar för rektorer och chefer att styra och leda det kompensatoriska arbetet är centrala förutsättningar för stärkt likvärdighet för barnen på förskolorna. En del handlar om medarbetarnas förutsättningar när det gäller arbetsplatsens samlade kompetens och arbetsförhållanden. Fortsatt riktat och behovsanpassat stöd i förskolornas utvecklingsarbete är ytterligare en viktig förutsättning.

Nämndens prioriteringar knyter an till förskolans kompensatoriska uppdrag och skollagens och läroplanens krav på likvärdighet och syftar till att ge långsiktiga effekter i arbetet med barnen.

Den förväntade effekten av nämndens prioriteringar kopplat till likvärdig förskola nedan är stärkta förutsättningar för profession och ledning att ta ansvar för och utveckla utbildningen i linje med målen och riktlinjerna i förskolans nationella styrdokument.

Stärka kompetensen

Medarbetarnas utbildning och kompetensnivå är avgörande för att kunna arbeta kompensatoriskt utifrån varje barns behov och tillhandahålla en likvärdig utbildning av god kvalitet. Såväl Lägesbedömning 2025 som årets analyser av kompetensbehov visar på vikten av fortsatt arbete med att stärka kompetensen närmast barnen i förskolorna. Grunden i kompetensförsörjningsarbetet läggs av rektor i samarbete med övriga ledningsfunktioner på lokal nivå. Den senaste kunskapen från det systematiska kvalitetsarbetet bidrar med underlag i arbetet liksom de gapanalyser som genomförts under 2025 inom respektive rektorsområde.

En avgörande förutsättning för ökad likvärdighet i Malmö stads förskolor är att öka andelen förskollärare och att fördela denna kompetens utifrån behoven. Detta både utifrån förskolenämndens inriktning och de tydliggjorda förväntningarna i förskolans läroplan när det gäller förskolläraarnas undervisningsansvar. Genomsnittet för andelen förskollärare per förskola uppgick i juni 2025 till 37 procent. Bedömningen i årets gapanalys är att förskollärartätheten ytterligare behöver öka. Ett centralt fokusområde de närmaste åren är därför att successivt växa kompetensprofilen i förskolan till en större andel förskollärare.

Förutsättningar för den pedagogiska personalen att utveckla sin yrkesskicklighet i att förstå, värdera och använda forskningsbaserad kunskap behöver också prioriteras. Det kräver ett fortsatt långsiktigt arbete för att möjliggöra för rektorer och förskollärare att medverka i forskningssammanhang. I samarbete med Malmö universitet möjliggörs praktisknära forskning tillsammans med pedagogisk personal och ledning på förskolor genom ULF-avtal (Utveckling, lärande och forskning). Nämnden ingår även i skolhuvudmännens forskningsinstitut (Ifous) som gör det möjligt att delta i forsknings- och utvecklingsprogram. Detta lägger en viktig grund för det fortsatta arbetet med professionsprogrammet och skapar förutsättningar för medarbetares meritering.

Den kompetensförsörjningsplan som förskolenämnden beslutar om sätter ramarna för arbetet åren 2026 och 2027. Planen har fokus på att stärka förskollärares kompetens genom kontinuerlig professionell utveckling och kollegialt lärande. Detta bland annat inom ramen för professionsprogrammet. Planen omfattar även insatser för att stärka förskollärares ledarroll i undervisningsuppdraget. Vidare ingår kompetenslyft för att höja den formella kompetensen hos barnskötare och fortsatt språkfrämjande kompetensutveckling för medarbetare i denna yrkesgrupp. Stärkt kompetens i arbetslagen om samverkan mellan hem och förskola, om att möta barn i behov av särskilt stöd och att förverkliga läroplansuppdraget i alla lärmiljöer är ytterligare centrala områden i kompetensförsörjningsplanen.

Nämndens prioritering sammanfaller med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till förskolenämnden. Stärkt kompetens är en förutsättning för nämndens bidrag till målen om goda uppväxtvillkor för barn och unga. Arbetet beskrivs närmare kopplat till målområdet En god organisation i de delar som rör en attraktiv och inkluderande arbetsgivare samt kompetensförsörjning.

Stärka förutsättningarna för ledning och styrning

Förskolenämndens huvudmannans ansvar i förhållande till förskolans lokala ledning handlar om att se till att rektorerna har tydliga mandat, utrymme och förutsättningar att leda, förverkliga läroplansuppdraget och att samordna det pedagogiska arbetet. Det tidigare nämnda utvecklingsarbetet kring fördjupade och tvärprofessionella analyser är också ett led i att stärka förutsättningarna för rektors nära pedagogiska ledarskap.

Med start 2026 implementeras nya rektorsområden för att skapa mer likvärdiga förutsättningar för barnen att möta en förskola av god kvalitet. Detta innebär nya sammansättningar av förskolor för att rektorerna ska få bättre förutsättningar att tillsammans med stödfunktionerna ta gemensamt ansvar för det kompensatoriska uppdraget. Samtidigt implementeras en ny chefsorganisation som syftar till att stärka rektors förutsättningar för det pedagogiska uppdraget. Biträdande rektor får ett utvidgat chefsmandat som omfattar personal, budget och verksamhet. Detta utvecklingsarbete tar också sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges beslut om att ingen chef i Malmö stad ska ansvara för fler än 30 medarbetare och i den pågående nationella utredningen om rektors uppdrag.

Utvecklingsarbetet i Malmö stads förskolor kommer att bli föremål för två vetenskapliga studier under 2026. Utgångspunkten är införandet av de nya rektorsområdena samt de nya befattningsbeskrivningarna för rektor respektive biträdande rektor. Syftet är att i ett tidigt skede få kunskap om de processrelaterade förutsättningarna för en likvärdigt hög kvalitet i rektorsområdenas förskolor samt belysa hur huvudmannens intentioner tolkas och omsätts i praktisk styrning, ledning och organisering. Studierna har initierats av förskolenämndens verksamhet och genomförs av forskare vid Malmö universitet och Linnéuniversitetet.

Under året fortsätter arbetet för att främja ett professionellt och hållbart ledarskap genom att erbjuda och uppmuntra deltagande i stadens ledarutvecklingsprogram, där Utvecklande ledarskap (UL) är en central del. Även intern fortbildning och kurser inom ramen för professionsprogrammet ingår i den planerade ledarskapsutvecklingen.

Inför 2026 pågår en översyn av uppdraget för förste förskollärare där en vägledande utgångspunkt är att stärka undervisningen närmast barnen. Det finns också kopplingar till att möta kraven kring meritering i professionsprogrammet.

Nämndens prioritering sammanfaller med arbetet med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till förskolenämnden. Stärkt ledning och styrning är tillsammans med stärkt kompetensförsörjning en förutsättning

för nämndens bidrag till målen om goda uppväxtvillkor för barn och unga. Arbetet beskrivs närmare kopplat till målområdet En god organisation i de delar som rör en attraktiv och inkluderande arbetsgivare samt kompetensförsörjning.

Prioriterat stöd till förskolor i utvecklingsarbetet

Lägesbedömning 2025 lyfter fram att det krävs fortsatta utvecklingsinsatser där förskolor och stödfunktioner arbetar tillsammans för att förverkliga läroplansuppdraget. Antalet barn med stora stödbehov upplevs öka på kommunens förskolor. För att huvudmannen ska kunna fördela resurser mer träffsäkert behövs fördjupad kunskap om barns stödbehov. Detta ställer ytterligare krav på arbetet med kartläggning, identifiering och anpassning av utbildningen och förskolornas lärmiljöer. Vidare framhålls bland annat värdegrundsarbetet och det språkutvecklande arbetet som områden som kräver fortsatt fokus och utveckling på alla förskolor.

Förskolans värdegrund behöver genomsyra förskolans utbildning. Under 2026 prioriteras fortsatta insatser för att motverka begränsande normer där hedersrelaterat våld och förtryck ingår. Detta är ett arbete som organiseras och genomförs inom ramen för nämndens handlingsplan "Fri från våld - en gemensam angelägenhet" som har reviderats inför 2026.

Inför 2026 har "Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö" reviderats. Under året har nämnden beredskap för att ta fram en särskild handlingsplan utifrån den reviderade kommunövergripande planen mot islamofobi och antimuslimsk rasism. Vidare finns beredskap för att ta fram en handlingsplan med utgångspunkt i Malmö stads plan mot afrofobi och antisvart rasism. Under 2026 fördjupas samverkan med Judiska församlingen kring insatser för att främja judiskt liv och kultur och mot antisemitism.

När det gäller det övergripande arbetet med barnens språkutveckling och kommunikation har tyngdpunkten de senaste åren legat på metodutveckling i samverkan med universitet och högskola. Det framgår i "Lägesbedömning 2025" att utvecklingsarbetet har börjat få effekt på förskolorna, bland annat genom ELSA-modellen (Eget Lärande genom Språkstödande Aktioner). Tyngdpunkten i det fortsatta arbetet ligger på fortsatt implementering och stöd åt förskolorna i anpassning av evidensbaserade arbetssätt utifrån förskolornas lokala behov.

Förväntningarna på förskolorna att arbeta hälsofrämjande och förebyggande är högt ställda både från nationell och kommunal nivå. Nämndens uppföljningar visar hur flera olika moment i förskolans vardag på olika sätt handlar om barns hälsa och utveckling men att kvaliteten i arbetet varierar mellan förskolorna. På övergripande nivå finns därmed ett behov av att utveckla stödet i det förebyggande och främjande arbetet. Det finns också ett generellt behov att stödja förskolorna i utvecklingen av de pedagogiska miljöerna utomhus.

Nämndens prioritering sammanfaller med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till förskolenämnden. Huvudmannens

prioriteringar för att stödja förskolorna i utvecklingsarbetet bidrar till målen om goda uppväxtvillkor för barn och unga. Nämndens prioritering knyter även an till samtliga mål om en mer jämlik stad. Under målen om en god arbetsmiljö och kompetensförsörjning beskrivs arbetet med dessa grundläggande förutsättningar för huvudmannens utvecklingsarbete.

Samverkan för likvärdiga uppväxtvillkor

Förskolan är avgörande för att kompensera för hemförhållanden och för att ge Malmös barn de färdigheter och förmågor som krävs för jämlika livschanser och en god hälsa genom hela livet. Den ger också möjlighet att bygga förtroende och legitimitet hos barnens vårdnadshavare. Utifrån dessa perspektiv har förskolan en särskilt viktig roll som samhällsaktör och samverkan mellan kommunens förskolor och andra myndigheter och samhällsfunktioner är av stor betydelse.

Samarbetet som sker mellan förskola, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård för tidigt samordnat stöd inom ramen för samverkansmodellen "Trygga barnet" fortlöper under 2026. Arbetet sker med den önskade effekten att genom gemensam styrning, struktur och tydlig samordning identifiera behov och ge barn och deras vårdnadshavare samordnad hjälp och stöd i ett tidigt skede. Samarbetet mellan förskolenämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden kring socionomer i förskolan fortsätter under 2026 med den önskade effekten att stärka förutsättningarna för ett tidigt och nära föräldraskapsstöd för barnen och deras familjer.

Förskolenämnden och funktionsstödsnämnden kommer under 2026 att fortsätta samarbetet kring barn i särskilt sårbara sammanhang, särskilt barn med neuropsykiatriska eller intellektuella funktionsnedsättningar. Här ingår att ta del av varandras arbete och pågående kompetensutveckling i syfte att öka kompetensen kring funktionsnedsättningar samt om hur rätt stöd kan förebygga utanförskap. Vidare fortsätter funktionsstödsförvaltningens informationsinsatser till förskolor och öppna förskolor om vilket stöd som finns att erbjuda barn, föräldrar och anhöriga. Tillsammans kan nämnderna bidra till att ge barn i sårbara grupper en tryggare barndom, rätt stöd i rätt tid och förbättrade förutsättningar att lyckas i skolan.

Öppen förskola och familjecentraler erbjuder pedagogisk verksamhet för barn samt stöd i föräldraskapet. I samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden och Region Skånes verksamheter främjas inkludering och god hälsa hos barnfamiljer. Särskilt viktig är det för nyanlända och familjer med socioekonomiska utmaningar. Genom samarbete och via slussning mellan öppen förskola, BVC, barnmorskemottagning och socialtjänst ges ett samlat stöd till familjer med behov av tidiga insatser. Önskad effekt är att familjer med barn i behov av förebyggande och främjande insatser får det stöd de behöver.

Under 2026 fortsätter det breda uppsökande arbetet i lokal samverkan med civilsamhället. Insatser för att nå ut till familjer i områden där inskrivningen i förskola är förhållandevis låg är särskilt prioriterat. Genom det dialogbaserade arbetet ges unika möjligheter att även lyssna in och förstå

familjers upplevelser av förskolan och hur detta påverkar deltagande, närvaro och barns förskolevistelse.

Nämndens prioritering sammanfaller med arbetet med flera av de kommunfullmäktigemål som riktats till förskolenämnden. Arbetet med samverkan är en viktig förutsättning för nämndens bidrag till målen om goda uppväxtvillkor för barn och unga. Prioriteringen knyter även an till samtliga mål om en mer jämlik stad och målet om en god och likvärdig service.

Utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter

Malmö stads kommunfullmäktige antog 2022 "Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet". I det här avsnittet beskrivs nämndens utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter.

Förskolenämndens arbete med mänskliga rättigheter under 2026 utgår från Malmö stads policy för mänskliga rättigheter, barnkonventionen, diskrimineringslagen, samt förskolans läroplan och skollag. Målet är att säkerställa alla barns rätt till en trygg, likvärdig och inkluderande förskola. Arbetet ska förebygga diskriminering och kränkande behandling, främja likabehandling och stärka barns delaktighet. Det omfattar även barns rätt till skydd, språk och kultur, lek och utveckling samt tillgänglighet för barn med funktionsnedsättning.

Planering för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter

Barnkonventionen finns med i förskolans läroplan och i skollagen. Policyn för mänskliga rättigheter bygger på principer om barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet. Dessa principer stämmer överens med förskolans grunduppdrag. Genom att förskolenämnden uppfyller sitt grunduppdrag läggs samtidigt grunden för arbetet med barns rättigheter i Malmö stads förskolor.

Implementeringen och uppföljningen av nämndens grunduppdrag sker genom ett väl förankrat systematiskt kvalitetsarbete på både enhets- och huvudmannanivå. Arbetet följer en tydlig cykel: planering, genomförande, uppföljning, analys och förbättring. Dialogen mellan barn och pedagogisk personal är central och ger kunskap om barns levnadsvillkor och perspektiv. Dialogmodellen ger huvudmannen möjlighet att indirekt fånga upp barns röster och perspektiv. Ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete förutsätter rätt kompetens närmast barnen, god ledningsförmåga och hållbara strukturer för arbetet.

Systematiskt arbete med mänskliga rättigheter i förskolan

I förskolans vardag tar sig arbetet med mänskliga rättigheter uttryck genom värdegrundsarbete, normkritisk pedagogik och inkluderande miljöer.

Värdegrundsarbete har en särskilt viktig roll i det förebyggande och främjande arbetet mot såväl diskriminering och rasism som mot hedersrelaterat våld och förtryck.

I årets kvalitetsdialoger framgår det att barnen uttrycker att de vill ha inflytande. Barn ges inflytande i planering av aktiviteter, i projekt som utgår från deras intressen och genom barnråd. Förskolorna arbetar aktivt med att främja barns rätt till lek och utveckling, språk och kultur, genom stöd för modersmål, flerspråkighet och material som speglar mångfald. Tillgänglighet säkerställs genom anpassade miljöer och specialpedagogiska insatser. Trygghetsvandringar och rutiner för att upptäcka och hantera kränkningar är en del av ett förebyggande arbete.

Varje förskola tar årligen fram en plan mot diskriminering och kränkande behandling (PDK) som kartlägger risker och beskriver förebyggande åtgärder. Uppföljning sker på både enhets- och huvudmannanivå.

Systematiskt arbete med mänskliga rättigheter på huvudmannanivå

Ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete är grundläggande för att uppfylla Malmö stads policy för mänskliga rättigheter. Förskolenämndens arbete följs upp inom kvalitetsarbetet där underlag såsom förskolornas PDK, resultat av enkät till vårdnadshavare, statistik om kränkningar och genomförda kompetenshöjande insatser ingår. Resultaten används för att identifiera förbättringsområden och anpassa insatser och prioriteringar framåt.

Förskolenämndens prioriteringar för 2026 utgår ifrån nämndens kunskap om barnens behov och förutsättningar samt förskolornas möjligheter att ge det stöd, den stimulans och den vägledning som barnen har rätt till. Uppföljningen av nämndens arbete med prioriteringarna sker inom ramen för budget- och uppföljningsprocessen.

Det barnrättsbaserade utvecklingsarbetet inom verksamhets- och budgetuppföljningen som inleddes under 2025 fortsätter under året. Arbetet omfattar bland annat dialogmöten med barn från stadens förskolor för att i enlighet med Barnkonventionens artikel 12 ge barn möjlighet att uttrycka sina åsikter och påverka frågor som rör dem. Planen är att detta utvecklingsarbete, som möjliggör ny kunskap om barns uppfattningar kring förskola, demokrati och värdegrundsfrågor och skapar strukturer för barns delaktighet i nämndens uppföljning, ska ske systematiskt inom ramen för verksamhets- och budgetuppföljningen 2026 och framåt.

Barnrättsnätverket, som redan är etablerat på stödfunktionsnivå, fortsätter under 2026 att bidra till gemensamt lärande och kunskapsdelning för att stärka barnrättsperspektivet i hela organisationen. Dessutom genomförs riktade utbildningar för pedagogisk personal och lokal ledning med fokus på barnkonventionen, likabehandling, normkritik och mänskliga rättigheter.

Systematiskt arbete med mänskliga rättigheter i samverkan

Under 2026 fortsätter samverkan med andra nämnder och aktörer för att stärka jämlikheten och barns rätt till inflytande. Handlingsplan "Fri från våld - en gemensam angelägenhet" ger struktur och riktning i arbetet. Även den

samverkan som sker genom "Trygga barnet" och det uppsökande arbetet som bedrivs genom förskolelotsar bidrar till att uppfylla jämlikhetsmålet i policyn för mänskliga rättigheter. Det sker bland annat genom att fler barn får sin rätt till utbildning tillgodosedd.

Förskoleförvaltningen samarbetar med flera aktörer för att stärka demokrati och mänskliga rättigheter. Förvaltningen ingår i styrgruppen för avtalet med Judiska församlingen för att motverka antisemitism och främja judiskt liv och kultur. Dessutom sker ett nära samarbete med Romska informations- och kunskapscenter (RIKC) för att stärka den romska minoritetens rättigheter, samt med stadskontoret kring det finska förvaltningsområdet och finskspråkig förskola för att utveckla barns finska språk och kulturella identitet. Nämnden deltar också i *Malmö möts*, ett gemensamt arbete i staden för demokrati, mänskliga rättigheter och antirasism.

I arbetet med nämndsbudget 2026 har en prövning av barnets bästa genomförts.

Plan för kommunfullmäktigemål

Kommunfullmäktiges mål i budgeten ska bidra till en effektiv styrning och god ekonomisk hushållning. Målen är långsiktiga och gäller för innevarande mandatperiod. De anger ett fåtal utvecklingsområden för hela staden där nämnder och styrelser behöver kraftsamla för att åstadkomma en tydlig förflyttning.

Utpekade nämnder ansvarar för att planera bidrag för de kommunfullmäktigemål som de omfattas av. Nämnden ska även övergripande beskriva hur bidragen ska följas upp.

Plan för kommunfullmäktigemål och indikator

Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar mandatperiod

Barn som tidigt får ta del av en likvärdig utbildning med god kvalitet ges förutsättningar att växa upp och utvecklas under trygga och jämlika förhållanden. Förskolan är en nödvändig del i stadens förebyggande arbete kring tidiga gemensamma insatser och har en stor potential i bidraget till barns och ungas uppväxtvillkor. I förskolan läggs grunden för det livslånga lärandet, för stärkt delaktighet i samhället och för en mer jämlik stad. Förskolenämndens bidrag inom detta kommunfullmäktigemål ger därmed förutsättningar för förflyttning inom målen för stadens arbete för att motverka segregation, för stärkt lokal utveckling och för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten.

Planering för mandatperioden

Mandatperiodens arbete vilar på tre ben; att skapa förutsättningar för en likvärdig förskola med hög kvalitet, ett aktivt uppsökande arbete samt tidiga

gemensamma insatser i samverkan. Nämndens bidrag är att stärka förutsättningarna för en förskoleverksamhet som är tillgänglig för alla barn i Malmö och som genom sitt kompensatoriska uppdrag kan erbjuda barnen en utbildning som främjar deras utveckling, hälsa och välbefinnande. Ett välfungerande samarbete mellan förskola och barnens vårdnadshavare är i detta sammanhang en central förutsättning. Grunden läggs i en god introduktion i förskolan för barn och vårdnadshavare. Ett välfungerande samarbete bedöms stärka den gemensamma förståelsen för förskolans uppdrag och för barnens trygghet och möjligheter att lära och utvecklas.

Formell och hög kompetens hos förskolornas medarbetare och en fördelning av kompetens som möter behoven i barngrupperna är avgörande förutsättningar för en likvärdig förskola med hög kvalitet. När barn berättar om sin förskola signalerar de att de vill vara med sin ordinarie personal. Detta sätter ljuset på vikten av både kompetens och kontinuitet. Förutsättningar för rektorer och biträdande rektorer att styra och leda det kompensatoriska arbetet är i sin tur avgörande i utvecklingsarbetet.

Planering av nämndens bidrag och önskad förflyttning när det gäller förskolans utbildningsuppdrag framgår under kommunfullmäktigemålet om möjligheterna att fullfölja en gymnasieutbildning. På motsvarande sätt framgår planeringen och önskad förflyttning när det gäller medarbetarnas kompetens och arbetsmiljö under målområdet En god organisation.

Möjligheten att arbeta kompensatoriskt är beroende av tiden tillsammans med barnen i förskola och kontinuitet i deltagande i förskolan. Under mandatperioden fördjupas nämndens kunskaper om barns närvaro i syfte att skapa en gemensam inriktning för närvarofrämjande arbete. Inriktningen är att främja och stödja ett aktivt arbete i förskolorna.

Under mandatperioden sker ett målmedvetet arbete för att stärka förskolornas förutsättningar kring förskolans värdegrundsarbete. Inom ramen för detta har arbetet med begränsande normer, i vilket ingår att motverka hedersrelaterat våld och förtryck i förskolan i samverkan med andra nämnder, hög prioritet. Arbetet med hbtqia+-rättigheter och arbete mot olika former av rasism är viktiga delar i förskoleverksamhetens värdegrundsarbete.

Kommunen har ett lagstadgat ansvar att erbjuda alla barn plats i förskola. Förskolenämnden kommer under mandatperioden fortsätta att utveckla det uppsökande arbetet. En bred samverkan med olika aktörer är central för att nå ut till vårdnadshavare vars barn inte deltar i förskola.

Arbetet under mandatperioden genom olika samarbeten och samverkansprojekt förväntas leda till en fördjupad samverkan kring barn och unga som av olika anledningar befinner sig i riskzon eller utsatthet. Både inom förskolan och den öppna förskolan finns möjligheter att tidigt upptäcka och ge stöd till barn utifrån deras olika behov. Stadens familjecentraler erbjuder till exempel främjande och förebyggande insatser i samverkan mellan den öppna förskolan, socialtjänsten och Region Skåne. Här finns stor erfarenhet av att möta och inkludera familjer genom

pedagogiskt arbete, stöd i föräldraskapet, social samvaro, samhällsinformation och även undervisning för vuxna i svenska språket. Nämndens inriktning är att antalet familjecentraler ska bli fler under mandatperioden.

Särskilt prioriterat är även ett fördjupat samarbete med arbetsmarknads- och socialnämnden. Inom ramen för SBUM (Samverkan barn och unga i Malmö) finns strukturer för samverkan mellan nämnder och andra myndigheter kring det gemensamma arbetet med tidiga samordnade insatser. Implementeringen av "Trygga Barnet" lägger grunden för samordnat stöd till barn i åldern 0–15 år. Denna samverkansmodell syftar till att tidigt uppmärksamma och sätta in rätt insatser. Andra samverkansmodeller är "Vägledande samspel ICDP" (International Child Development Programme) samt "Förfam", ett samarbete kring familjehemsplacerade barn mellan socialtjänst, förskola och familjehem, där socialtjänsten och förskolan arbetar för att stärka relationer och bemötande.

God tillgång till kultur och kulturaktiviteter av hög kvalitet bidrar till en gynnsam utveckling av alla barns uppväxtvillkor och främjar möten mellan barn i olika delar av staden. Samverkan med kulturnämnden, bland annat genom "Kulturell allemansrätt", är ett viktigt bidrag i detta arbete.

Planering för året

Det är genom att bedriva utbildning av god kvalitet med utgångspunkt i skollagen och förskolans läroplan, som förskolorna primärt bidrar i arbetet för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor. Årets arbete för att säkerställa att utbildningen på kommunens förskolor håller god kvalitet redovisas under målet om elevernas möjligheter att fullfölja en gymnasieutbildning.

Utöver förskolans utbildningsuppdrag fortsätter utvecklingen av samverkan med andra nämnder, myndigheter och samhällsfunktioner för att stärka förskolornas och de öppna förskolornas förutsättningar att ta ansvar och bidra i arbetet. 2026 års arbete tar sin utgångspunkt i de arbetssätt och metoder kring samverkan som etablerats de senaste åren.

Samverkansmodellen "Trygga barnet" bidrar med verktyg för stärkt samverkan med socialtjänsten och barnhälsovården. I kombination med "ICDP" kan detta bidra i arbetet med tidig upptäckt av barn som befinner sig i början av ogynnsam utveckling. Under 2026 fortsätter även samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden kring socionomer i förskolan. Denna kompetens riktas även fortsättningsvis till förskolor med identifierade behov. Både samarbetet kring "Trygga barnet" och socionomer i förskolan genomförs med den önskade förflyttningen att stärka förutsättningarna för samarbetet kring barnen i förskolan. Förskolenämnden fortsätter att bidra i stadens arbete inom kunskapsalliansen "Cities for Better Health" tillsammans med andra städer, Malmö universitet, Novo Nordisk och Region Skåne. Detta för att möta utmaningen kring utvecklingen av diabetes typ 2 och obesitas.

Den öppna förskoleverksamheten är av särskilt stor betydelse för nyanlända och familjer som lever under socioekonomiskt ansträngda

förutsättningar. Under mandatperioden har ytterligare två familjecentraler etablerats i delar av staden där tillgången till öppen förskola hittills har varit begränsad. Under 2026 vidareutvecklas samarbetet mellan förskola och öppen förskola med önskad förflyttning att stärka det uppsökande arbetet.

Med utgångspunkt i de behov som bland annat Skolinspektionen lyfter när det gäller rektors, huvudmäns och kommuners arbete för deltagande i förskolor i socioekonomiskt sårbara sammanhang finns ett behov av förstärkt uppsökande arbete. I förskolelotsarnas dialogbaserade arbete lyfts behov av att erbjuda djupare information om förskolans rutiner och verksamhet, samt stöd i kontakten med förskola. Under året fortsätter arbetet med att stärka förskolelotsarnas kompetens med den önskade förflyttningen att stärka det uppsökande arbetet med fokus på ökat deltagande, närvaro och kvalitet i barns förskolevistelse.

Arbete för att motverka begränsande normer, däribland hedersrelaterat våld och förtryck i förskolan, fortsätter att vara en prioriterad del av nämndens arbete. Genomförandet, som utgår ifrån handlingsplan "Fri från våld - en gemensam angelägenhet", ingår som en integrerad del av förskolans kärnuppdrag och sker i samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden. Önskad förflyttning är fortsatt stärkta förutsättningar i arbetet med att omsätta läroplansuppdraget i det dagliga arbetet.

Under året finns beredskap för att ta fram handlingsplaner för arbete mot islamofobi och antimuslimsk rasism samt mot afrofobi och antisvart rasism. Samverkan med Judiska församlingen kring insatser för att främja judiskt liv och kultur och mot antisemitism fördjupas och arbetet utifrån handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö fortsätter. Önskad förflyttning är att ytterligare bidra i stadens arbete med mänskliga rättigheter.

Det bedrivs ett löpande arbete utifrån stöd och rutiner för att kvalitetssäkra förskolornas systematiska trygghets- och säkerhetsarbete för en trygg och säker förskolemiljö för barnen. Med utgångspunkt i stadsrevisionens granskning av barnsäkerhet under år 2025 utvecklas arbetet med samlad uppföljning och analys av alla delar som ingår i arbetet. Den önskade förflyttningen är stärkta möjligheter att förebygga incidenter och vidta åtgärder.

Uppföljning av nämndens bidrag

Förskolenämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Vårens "Lägesbedömning - förutsättningar och fördjupning" och höstens lägesbedömning är viktiga underlag. Vidare bidrar rapporten "Förskola för fler barn" med fördjupad kunskap om det uppsökande arbetet. Utöver detta används ett antal indikatorer, vilka framgår nedan.

Uppföljningen av nämndens bidrag ligger även till grund för uppföljningen av kommunfullmäktigemålen inom målområdet En mer jämlik stad.

Andelen barn i förskolan i åldrarna 3-5 år

Uppföljningen avser andelen barn i åldrarna 3–5 år som går i förskola av det totala antalet barn i Malmö. Andelen uppgick till 95 procent år 2023 och

till 96 procent år 2024. Önskat utfall för indikatorn är minst 95 procent. I uppföljningen ingår att belysa geografiska skillnader. Detta i syfte att synliggöra barns tillgång till förskola. I samband med årsanalys görs en bedömning av utvecklingen.

Antal öppna förskolor och familjecentraler

År 2024 fanns det nio öppna förskolor, varav sju ingick i en familjecentral eller familjecentralsliknande verksamhet. Inriktningen är att antalet familjecentraler ska bli fler under mandatperioden. Under 2025 har ytterligare två familjecentraler startat. I samband med delårsrapport och årsanalys görs en bedömning av utvecklingen.

Antal förskolor som deltar i Trygga barnet

Uppföljningen avser antalet förskolor som påbörjat arbetet enligt samverkansmodellen "Trygga barnet". Samtliga av kommunens förskolor ska ha implementerat samverkansmodellen senast år 2025. I samband med delårsrapport och årsanalys görs en bedömning av utvecklingen.

Barngruppernas storlek

Uppföljningen avser genomsnittligt antal barn per barngrupp. Antal barn per barngrupp uppgick till 16,9 år 2023 och till 17 år 2024. Inriktningen är att barngruppernas storlek ska minska. I samband med årsanalysen görs en bedömning av utvecklingen.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar mandatperiod

De 1000 första dagarna i ett barns liv är avgörande för en god hälsa under hela livet. Under dessa dagar sker den mest intensiva utvecklingen kring inlärning, språkutveckling och känslomässiga färdigheter. Barn vistas därmed i förskolan under sina mest utvecklande och känsliga år och det ställer krav på en likvärdig förskola som kan möta varje barn med en utbildning av hög kvalitet. Med rätt förutsättningar kan förskolan göra avgörande skillnad i barns liv både här och nu och i den fortsatta skolgången.

Vägen till en gymnasieexamen börjar tidigt i utbildningssystemet och grundläggs i förskola och grundskola. Förskolenämndens viktigaste bidrag till kommunfullmäktigemålet är att skapa goda förutsättningar för

förskolorna att förverkliga förskolans nationella uppdrag såsom det formulerats i skollagen och förskolans läroplan. I detta ryms ett långtgående kompensatoriskt uppdrag som innebär att alla barn i förskolan ska ges samma möjligheter att utveckla sin fulla potential och sin unika person.

Planering för mandatperioden

Barnens behov och perspektiv är den röda tråden i förskolans uppdrag. Enligt läroplanen för förskolan ska de behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ligga till grund för utformningen av förskolans lärmiljöer och planeringen av utbildningen i förskolan. Under mandatperioden fortsätter arbetet med att synliggöra barns behov och perspektiv i huvudmannens övergripande processer.

Utvecklingsarbetet för att främja barns språkutveckling och kommunikation prioriteras under mandatperioden. Barn med annat modersmål än svenska ska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Nämndens arbete för att höja utbildningens kvalitet och vid behov rikta stödinsatser och resurser till förskolor där behoven av stöd i utvecklingsarbetet är som störst fortsätter under hela mandatperioden. Det finns ett generellt behov att öka antalet förskollärare och utbildade barnskötare på kommunens förskolor och fördela kompetensen på sätt som möter behoven i barngrupperna. Även rektorernas och den lokala ledningens förutsättningar att ta ansvar för att utbildningen på varje förskola prioriteras.

Samverkan och goda rutiner för övergångar i hela utbildningskedjan är av stor vikt för att ge barn och unga goda förutsättningar att i varje del av utbildningssystemet utvecklas i sitt lärande i enlighet med de nationella styrdokumentet och för att slutligen kunna fullfölja en gymnasieutbildning. Önskad förflyttning är stärkt samarbete som möjliggör alla barns övergång från förskola till förskoleklass och vidare till grundskolan.

Förskolenämnden bidrar genom det skollagsstyrda uppdrag som kommuner har att nå ut till familjer vars barn inte deltar i förskoleverksamhet. Under mandatperioden vidareutvecklas arbetet för att skapa en helhet så att det breda uppsökande arbetet och processen kring platserbudanden gynnar varandra och bidrar till att fler barn börjar i förskolan. En bred samverkan med övriga nämnder, andra myndigheter och civilsamhället är i detta sammanhang en central förutsättning.

Nämndens arbete med att stärka förutsättningarna för förskolornas likvärdighet och kvalitet är det centrala bidraget för förflyttning mot kommunfullmäktigemålet. Förskolornas kompetensmässiga förutsättningar är avgörande, vilket beskrivs mer utförligt under målområdet En god organisation

Planering för året

Under 2026 anpassas huvudmannens stöd till förskolorna utifrån den reviderade läroplanen för förskolan. Nämnden riktar ett särskilt fokus på de nationella målen om förskolans värdegrund och barns språkutveckling och

kommunikation.

Under året vidareutvecklas arbetet med kartläggning och identifiering av enskilda barns stöd. Detta är ett led i att möta det ökande antalet barn med omfattande stödbehov. Vidare finns ett behov av att stödja förskolor i utvecklingen av pedagogiska och hälsofrämjande lärmiljöer utomhus som kan fungera kompensatoriskt utifrån barnens behov. Riktade insatser fortsätter att genomföras på förskolor med särskilt utmanande förutsättningar för att öka likvärdigheten för barnen.

Närvaro och tillräcklig tid i förskolan är avgörande för att barn ska få del av utbildningens alla delar och utveckla språk, sociala färdigheter och lärande. Under 2026 läggs fortsatt fokus på närvarofrämjande arbete och på förutsättningarna för barns vistelsetid i förskolan. Detta den önskade förflyttningen att stärka barnen förutsättningar för utveckling och lärande.

Det gemensamma utvecklingsarbetet tillsammans med grundskolenämnden kring övergångar är en central del av årets arbete. Arbetet sker med utgångspunkt i gemensamma riktlinjer och rutiner kring övergångar mellan förskola och förskoleklass/skola/fritidshem. Ett särskilt fokus läggs även fortsättningsvis på barn som är aktuella för anpassad grundskola.

Den önskade förflyttningen sammantaget är stärkta förutsättningar för att kunna ge varje barn i förskolan den omsorg och utbildning som de har rätt till och därmed också förbereda för fortsatt utbildning.

Medarbetarnas utbildning och kompetensnivå är som tidigare nämnts en grundförutsättning för att förskolorna ska kunna arbeta kompensatoriskt. Nämndens bidrag framgår av planeringen för kommunfullmäktigemålen om arbetsmiljö respektive kompetensförsörjning.

Andelen barn i förskolan i åldrarna 3-5 år

Uppföljningen avser andelen barn i åldrarna 3–5 år som går i förskola av det totala antalet barn i Malmö. Andelen uppgick till 95 procent år 2023 och till 96 procent år 2024. Önskat utfall för indikatorn är minst 95 procent. I uppföljningen ingår att belysa geografiska skillnader. Detta i syfte att synliggöra barns tillgång till förskola. I samband med årsanalys görs en bedömning av utvecklingen.

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

1 Ingen fattigdom

- 6 Rent vatten och sanitet för alla
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 13 Bekämpa klimatförändringarna
- 14 Hav och marina resurser
- 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Planeringskommentar mandatperiod

Förskolenämndens främsta bidrag till kommunfullmäktigemålet är att arbeta för att stärka förutsättningarna för det pedagogiska arbetet tillsammans med barnen i förskolan. Hållbar utveckling är en del av förskolans uppdrag enligt läroplanen. Barn ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling, både ekonomisk, social och miljömässig. Detta knyter an till barns rätt till hälsa och delaktighet enligt barnkonventionen. Genom arbete tillsammans med barnen i förskolan läggs därmed en viktig grund för långsiktiga förflyttningar när det gäller minskade växthusgaser och utvecklingen av den klimatneutrala staden.

Planering för mandatperioden

Förskolenämnden bidrar till stadens gemensamma arbete för Malmö som klimatneutral stad. I detta ingår att bidra till att de konsumtionsbaserade växthusgaserna halveras och att Malmö stads organisation har nettonollutsläpp år 2030. Nämnden bidrar i det gemensamma arbetet med målen i "Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030" och i Malmö stads mötes- och resepolicy. Vidare ingår arbete utifrån "Handlingsplan för Malmö stads strategiska kemikaliearbete 2022–2030" där en viktig del handlar om löpande arbete med upphandling och avtal. Genom arbete med avtalstrohet sker inköp med krav på hållbara, demonterbara produkter med lång livstid som går att reparera.

Under mandatperioden arbetar förskolenämnden vidare tillsammans med servicenämnden med nybyggnation av förskolor med högt ställda klimatkrav för att minimera klimatpåverkan. Materialval görs med hänsyn till klimatavtryck och för att bygga hållbara förskolor för många generationer framöver. Förskolenämnden arbetar enligt "Fordonstrategi för Malmö stad", vilken innebär målsättningar för en elektrifierad och effektiv användning av fordonsflottan för kommunens verksamheter.

Miljöbarometern i Malmö stad visar att livsmedelsrelaterade produkter står för en stor del av nämndens totala växthusgasutsläpp. Nämndens arbete har sedan 2017 bidragit till successiv minskning av växthusgasutsläpp relaterat till livsmedel i de kommunala förskolorna. Nämndens medverkan i stadens arbete med klimatsmart mat har bidragit till den positiva utvecklingen. Inriktningen under mandatperioden är ytterligare minskning av växthusgaser med fokus på denna utsläppskategori.

Planering för året

Det kontinuerliga arbetet med regelbunden uppföljning av växthusgasutsläpp kopplat till livsmedel fortsätter. Arbetet utgår ifrån tidigare upparbetade rutiner och strukturer för uppföljning av inköp av

livsmedel på enhetsnivå. Samverkan med bland annat servicenämndens och miljönämndens verksamheter för att minska klimatpåverkan är en fortsatt viktig del av planeringen.

Under 2026 fortsätter utvecklingsarbetet kring matens miljöpåverkan. Det sker ett aktivt arbete med ett minskat matsvinn och under året fortsätter utvecklingsarbetet med frekvent uppföljning som en inbyggd del av måltidsverksamhetens rutiner. Vidare fortsätter arbetet med planering av matsedlar som har en medveten inriktning mot livsmedel med lägre klimatavtryck. Önskad förflyttning är fortsatt minskning av växthusgasutsläpp kopplat till livsmedel.

Därutöver fortsätter arbetet med att fasa ut onödiga plaster och att minska användningen av engångsartiklar, samt att utveckla arbetet med hållbara transporter. Önskad förflyttning är att bidra till minskade växthusgasutsläpp och minskad klimatpåverkan.

Uppföljning av nämndens bidrag

Förskolenämnden följer upp växthusgasutsläpp relaterat till livsmedel inom de kommunala förskolorna enligt indikatorn nedan.

Växthusgasutsläpp relaterat till mat i förskoleverksamheten (kg CO₂ekv/kg livsmedel)

Syftet är att följa mängden växthusgasutsläpp i förhållande till mängden levererad mat till Malmös kommunala förskoleverksamhet. År 2024 uppgick andelen till 1,36 kg CO₂ekv/kg livsmedel. Inriktningen är att växthusgasutsläppen relaterat till mat i förskoleverksamheten ska fortsätta att minska. I samband med delårsrapport och årsanalys görs en bedömning av utvecklingen.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 7 Hållbar energi för alla
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 13 Bekämpa klimatförändringarna

Planeringskommentar mandatperiod

Enligt läroplanen ska barnen ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling, både ekonomisk, social och miljömässig. I förskolan finns möjlighet att tidigt i barns liv utveckla förståelsen kring energianvändning, vilket kan bidra till långsiktiga effekter och är en central del i arbetet med beteendeförändringar.

Planering för mandatperioden

Arbetet för en långsiktigt hållbar elförsörjning och ökad energieffektivisering

hänger nära samman med lokalanvändning. Förskolenämndens verksamhet bedrivs till cirka 70 procent i lokaler som ägs och förvaltas av servicenämnden och utöver detta i lokaler med externa hyresvärdar. Förskolenämnden har därför begränsad rådighet över långsiktigt hållbar elförsörjning under mandatperioden. Det är främst genom samverkan med fastighetsägarna som nämnden kan bidra till kommunfullmäktigemålet.

Planering för året

Förskolenämndens bidrag till målet är beroende av servicenämndens arbete. Under året fortsätter samarbetet med servicenämndens verksamhet kring energieffektivisering. Vidare fortsätter det löpande arbetet med att minska energianvändningen i kommunens förskolor och administrativa lokaler. Här ingår bland annat att kontinuerligt ersätta energikrävande system och produkter med energieffektiva alternativ. Vidare sker ett löpande arbetet för att öka medvetenheten om energibesparande insatser och felanmälningar i både förskolor och administrativa lokaler. Den önskade effekten är att bidra till minskad energianvändning i förhyrda lokaler.

Uppföljning av nämndens bidrag

Uppföljning av nämndens bidrag sker genom utvärdering av arbetet av energibesparande insatser.

Målområde - En mer jämlik stad

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att staden ska bli fri från segregation

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar mandatperiod

Förskolan som skolform och samhällsfunktion har stor potential att stärka de yngsta barnens uppväxtvillkor och därmed verka socialt utjämnande vilket bidrar till samtliga kommunfullmäktigemål inom målområdet En mer jämlik stad. Att delta i en förskola med hög kvalitet är i sig en skyddsfaktor i barns liv.

Förskolenämndens främsta bidrag till målet handlar om att erbjuda en likvärdig utbildning av hög kvalitet för alla barn och att bedriva ett aktivt uppsökande arbete för att fler barn ska gå i förskola. Bidraget sker bland

annat genom stärkta förutsättningar för förskolans språkutvecklande arbete och värdegrundsarbete där mänskliga rättigheter är en naturlig del. Detta innebär att den planering och uppföljning som beskrivs i målområdet En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga ligger till grund även för målet om en stad fri från segregation.

Planering för mandatperioden

En bred samverkan med olika aktörer kring barnen i förskolan är en central utgångspunkt för arbetet under mandatperioden. Detsamma gäller att nå ut till de barn och vårdnadshavare som i dagsläget inte tar del av förskola och som ofta saknar kunskap om förskoleverksamheten. Särskilda platserbjudanden till nyanlända barn och ett kontinuerligt samarbete med förskolelotsar från aktörer i civilsamhället med stark lokal förankring är av stor betydelse i det breda uppsökande arbetet. På stadens familjecentraler och öppna förskolor erbjuds främjande och förebyggande insatser som kan vara särskilt gynnsamma för nyanlända familjer med små barn. Under mandatperioden vidareutvecklas samarbetet för att stärka förtroende för samhällsfunktioner såsom förskola, socialtjänst och andra offentliga verksamheter.

Förskolornas lokaler och utemiljö är en viktig kvalitetsfaktor för barnen och i det kompensatoriska arbetet. Pedagogiska och hälsofrämjande miljöer står i fokus under mandatperioden. I arbetet med befintligt lokalbestånd är inriktningen att prioritera ändamålsenliga förskolelokaler i områden med socioekonomiska utmaningar. Detta som ett led i det kompensatoriska uppdraget och ett bidrag i arbetet med att bygga staden hel.

Inriktningen för mandatperioden är att fler barn ska få ta del av förskola och att det kompensatoriska arbetet långsiktigt stärks för att kunna möta alla barns behov och förutsättningar.

Planering för året

Under 2026 riktas fortsatt fokus på det övergripande arbetet för att stärka förskolornas förutsättningar att bedriva utvecklingsarbete. Prioriterat är insatser som stärker förskolornas arbete med värdegrundsuppdraget och barns språkutveckling. Riktade insatser kommer även att genomföras på förskolor med särskilt utmanande förutsättningar.

Samverkansmodellen "Trygga barnet" och samarbetet kring socionomer i förskolan som tidigare beskrivits fortsätter med den önskade förflyttningen att stärka förutsättningarna för goda relationer med vårdnadshavare.

Nämndens öppna förskolor och familjecentraler är viktiga arenor för det hälsofrämjande och uppsökande arbetet. Den önskade förflyttningen är att nämnden når ut till fler barn och familjer i Malmö.

De öppna förskolorna fortsätter att bedriva språkträning i svenska för föräldralediga malmöbor inom ramen för det integrationsfrämjande arbetet. Detta sker i samverkan med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden genom sfi, samt idéburna bildningsförbund. Det minskande barnantalet och färre nyanlända bedöms påverka öppna förskolans verksamhet och efterfrågan på svenskaträning för föräldralediga, vilket utreds vidare under

året. Önskad förflyttning är att stärka integration genom att fortsatt erbjuda undervisning i svenska, stöd i föräldraskapet och samhällsinformation.

Det uppsökande arbetet bedrivs i samverkan med tre civilsamhällesaktörer genom dialogbaserade förskolelotsar. Önskad förflyttning är att nå ut med information om förskola och stöd till de familjer som är svårast att nå, framför allt de med få kontaktytor mot övriga samhället.

Under åren 2023-2025 har projektet "Öppen förskola – tillsammans för jobb och integration" varit ett samarbete mellan öppen förskola och arbetsmarknadsenheten inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Framöver blir insatsen en del av det ordinarie arbetet genom fortsatt samverkan mellan förvaltningarna. Syftet är att stärka möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden för utrikes födda kvinnor med barn i åldern 0–6 år. Genom stöd i en trygg miljö främjas både barnens utveckling och föräldrarnas framtidsmöjligheter. Önskad förflyttning är att främja utrikesfödda kvinnors etablering.

Uppföljning av nämndens bidrag

Uppföljningen av nämndens bidrag utgår ifrån den samlade analysen av måluppfyllelsen kopplat till de två målen under målområdet En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar mandatperiod

Förskolan som skolform och samhällsfunktion har stor potential att stärka de yngsta barnens uppväxtvillkor och därmed verka socialt utjämnande vilket bidrar till samtliga kommunfullmäktigemål inom målområdet En mer jämlik stad. Att delta i en förskola med hög kvalitet är i sig en viktig skyddsfaktor i barns liv. Det innebär att den planering och uppföljning som beskrivs i målområdet En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga ligger till grund även för detta kommunfullmäktigemål.

Planering för mandatperioden

I arbetet för stärkt delaktighet och ökad sammanhållning för Malmöborna bidrar förskolenämnden i stadens arbete med att etablera en gemensam

samverkansmodell för lokal utveckling. Detta med fokus på utvecklingsarbete utifrån förskolans grunduppdrag. Samverkan med universitet är en viktig del i att öka kunskaperna om förskolans möjligheter att bidra i lokalt utvecklingsarbete i olika delar av staden.

Det breda uppsökande arbetet i samverkan med de lokala aktörer som är verksamma i bostadsområdena fortsätter att utvecklas. Förskolelotsarnas arbete för att nå ut till fler familjer vars barn inte är inskrivna i förskolan är viktigt och bygger på kunskap om lokala förutsättningar. Inriktningen är att fler barn ska få tillgång till förskola.

Med inriktning på utvecklingen av goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden bidrar nämnden genom långsiktig lokalplanering, vilket närmare framgår av "Lokalbehovsplan 2027-2036". Förskolans lokaler, utemiljöer och geografiska placering har betydelse för utbildningens kvalitet i förskolan. Det är av central betydelse att ute- och innetemiljöerna ger goda och tillgängliga livsmiljöer för alla barn i staden. En prioriterad strategi i lokalplaneringen är att verka för ändamålsenliga lokaler i hela staden. När barn berättar om sin förskola lyfter de bland annat fram att de både vill vara ute mer och leka mer. Barn pratar både om förskolans inne- och utemiljöer och vad de tycker är viktigt. Barn vill kunna leka klart och att lektemiljöer får stå kvar för till nästa dag.

Nämndens medverkan i tidiga skeden i stadsplaneringen är viktigt för att kommande lokaliseringar för förskola ska ha bra förutsättningar, både funktionellt och kostnadsmässigt. Tillgänglighet med goda kommunikationsmöjligheter genom gång- och cykelväg och allmänna transportmedel är också en viktig planeringsförutsättning. Inriktningen är en utveckling av ändamålsenliga lokaler som bidrar i det kompensatoriska arbetet utifrån skollag och läroplan. Barnens perspektiv, rätt till goda livsmiljöer och utrymme i staden ska särskilt beaktas.

Nämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet genom det övergripande utvecklingsarbetet kring barnrätt för att ytterligare stärka barns delaktighet.

Planering för året

Nämnden bidrar i stadens fortsatta utvecklingsarbete med lokal utveckling med den önskade förflyttningen att tillföra kunskap om barns behov och om utvecklingsområden där det krävs ytterligare samverkan kring barn i förskoleåldern.

I dialog med barn i förskolan framkommer att det är viktigt att miljön på förskolan är spännande och att de har möjlighet att leka utomhus. Under 2026 fortsätter arbetet med att utveckla stödet till förskolorna när det gäller fysiska, pedagogiska och sociala lärmiljöer. Detta är ett led i den önskade förflyttningen att tillhandahålla goda och tillgängliga lärmiljöer för alla barn.

Under 2026 öppnar Brages förskola med 160 platser i Hyllie. Det innebär att bristen på förskoleplatser i området minskar och familjer kan erbjudas en förskola närmare hemmet. Inför 2026 planeras samtidigt för flera avvecklingar. De motiveras av tillfälliga bygglov, ett minskat behov av platser och av brister i lokalerna och utemiljöerna.

Familjecentralernas arbete, med ett lättillgängligt och brett utbud av universella insatser och där riktade insatser erbjuds när behov finns ska fortsatt bidra till arbetet för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning.

Samverkansmodellen "Trygga barnet" och samarbetet kring socionomer i förskolan, som tidigare beskrivits under målområdet En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga, fortsätter. Den önskade förflyttningen är att stärka förutsättningarna för goda relationer med vårdnadshavare och för skyddsfaktorerna i barns och ungas livsmiljöer genom fördjupad samverkan med övriga deltagande nämnder.

Uppföljning av nämndens bidrag

Uppföljningen av nämndens bidrag utgår ifrån den samlade analysen av måluppfyllelsen kopplat till de två målen under målområdet En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar mandatperiod

Förskolan som skolform och samhällsfunktion har stor potential att stärka de yngsta barnens uppväxtvillkor och därmed verka socialt utjämnande, vilket bidrar till samtliga kommunfullmäktigemål inom målområdet En mer jämlik stad. Att delta i en förskola med hög kvalitet är i sig en viktig skyddsfaktor i barns liv. Tidiga samordnade insatser som sker i samverkan med andra nämnder, myndigheter och civilsamhälle har stor inverkan på både barnets fortsatta utveckling och på det brottsförebyggande arbetet på längre sikt. Planering och uppföljning som beskrivs i målområdet En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga ligger därmed till grund även för detta kommunfullmäktigemål.

Planering för mandatperioden

Förskolor, familjecentraler och öppna förskolor är arenor för gemensamma insatser som ökar skyddsfaktorerna och minskar riskfaktorerna för de yngsta barnen i Malmö. Detta utgör en viktig del i ett brett förebyggande arbete som gör det möjligt att identifiera riskfaktorer och vid behov kunna erbjuda tidiga riktade insatser till barn och deras vårdnadshavare. Inriktningen är stärkt samverkan kring tidiga gemensamma insatser för barn i riskzon.

Förskolenämnden bedriver ett systematiskt arbete för att på olika sätt motverka välfärdsbrott. I det förebyggande arbetet har nämnden utformat olika former av strukturer. Det handlar exempelvis om riktlinjer och rutiner för direktupphandling, inköp, utbetalning av bidrag till fristående verksamheter, otillåten påverkan och interna oegentligheter. Nämnden genomför löpande arbete med intern kontroll och inbyggda kontroller och arbetet fortsätter att utvecklas utifrån kommunallagens bestämmelser om att den interna kontrollen ska vara tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten. Stadens nätverk kring till exempel ekonomi, inköp, upphandling, visselblåsarfunktionen och intern kontroll är centrala samverkansarenor för utbyte av erfarenheter. Det systematiska arbetet är ett centralt bidrag i arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet.

Ny lagstiftning innebär att ett brottsförebyggande säkerhetsarbete ska vara en del i grunduppdraget. I den nya lagstiftningen understryks förskolornas arbete med barnens trygghet som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Den övergripande målsättningen är att förbättra miljön för alla som vistas i förskolan, att öka tryggheten och därigenom skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns lärande och utveckling.

I nämndens tillsyn av fristående förskolor och enskilda pedagogiska verksamheter ingår ägar- och ledningsprövning. Detta tillsammans med en säkerställd hantering av utbetalning av bidrag till fristående verksamhet bidrar i det förebyggande arbetet.

Planering för året

Familjecentralernas och de öppna förskolornas arbete, med ett lättillgängligt och brett utbud av universella insatser och där riktade insatser erbjuds när behov finns, fortsätter att vara en grund i det förebyggande arbetet. Samverkansmodellen "Trygga barnet" och samarbetet kring socionomer i förskolan som tidigare beskrivits fortsätter med den önskade förflyttningen att stärka förutsättningarna för goda relationer med vårdnadshavare.

Förskolornas arbete mot kränkningar samt med orosanmälningar i samverkan med socialtjänsten är ytterligare bidrag i arbetet. Under året implementeras ett systemstöd för hantering av ärenden som rör kränkningar och orosanmälningar. Detta sker med den önskade förflyttningen att stödja och säkerställa hanteringen på varje förskola och att bidra med underlag för ett nämndsövergripande analysarbete.

Under 2026 fortsätter utvecklingsarbetet för att säkerställa att chefer och medarbetare har den information och kunskap som de behöver för att motverka välfärdsbrottslighet samt att säkerställa implementering och följsamhet till nya styrdokument och arbetssätt. Vidare kommer nämndens arbete med intern kontroll utvecklas för att öka möjligheterna att använda intern kontroll i verksamhetsutveckling. Önskad förflyttning är kunskapsutveckling i syfte att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten.

Uppföljning av nämndens bidrag

Uppföljningen av nämndens bidrag utgår ifrån den samlade analysen av måluppfyllelsen kopplat till de två målen under målområdet En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga.

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar mandatperiod

En god fysisk, social och organisatorisk arbetsmiljö samt ett aktivt arbete med att minska sjukfrånvaron är av stor betydelse för medarbetarnas möjligheter till ett hållbart arbetsliv och för kontinuiteten och kvaliteten för barnen i förskolorna. Ett ständigt utvecklingsarbete både för att stärka arbetsmiljön och för att erbjuda trygga anställningar bidrar till målet om att vara en attraktiv och inkluderande arbetsgivare.

Planering för mandatperioden

Det hälsofrämjande arbetet för en god arbetsmiljö riktas mot friskfaktorer, arbetsglädje och positiv psykologi och är en grund för minskad kort- och långtidssjukfrånvaro. Förskolenämndens främsta bidrag sker genom det systematiska arbetsmiljöarbete som hela tiden planeras, utförs, följs upp och utvecklas. God samverkan med fackliga organisationer och partsgemensamma insatser i arbetsmiljöarbetet lägger grunden för arbetet på alla arbetsplatser och är en viktig förutsättning för bidraget till kommunfullmäktigemålet.

Förskolenämnden arbetar aktivt för en arbetsmiljö präglad av delaktighet och transparens. Genom en tydlig och välfungerande kommunikation mellan nämnd, ledning och medarbetare säkerställs en gemensam förståelse för verksamhetens uppdrag och förutsättningar. Öppen dialog och reflektion kring arbetsvillkor främjas för att skapa en hållbar arbetskultur där alla nivåer samverkar för att uppfylla förskolans mål.

Kunskapen från tidigare utvecklingsarbete kring förskollärares arbetsvillkor och delaktighet är att möjligheterna att utföra läroplansuppdraget är en viktig utgångspunkt i nämndens arbetsmiljöarbete. Det handlar bland annat

om att skapa möjligheter för förskollärarna att vara nära barnen i deras utveckling och lärande samt att de kan följa barnets läroprocesser och se deras glädje. Det bedöms i sin tur stärka förskollärares individuella utveckling och möjligheter att göra karriär nära barnen. Den partsgemensamma dialog kring arbetstid, arbetsmiljö, arbetsorganisation och lön för förskollärare som sker inom ramen för HÖK 24 lägger en viktig grund för arbetet. Även professionsprogrammet med syfte bland annat att stärka rektorers, lärares och förskollärares professioner bidrar till arbetet under mandatperioden.

Under mandatperioden har medarbetares möjligheter till kompetensutveckling, däribland fortsatt tillgång till språkfrämjande kompetensutveckling, fortsatt fokus. Vidareutvecklingen av språkutvecklande arbetsplatser ingår som del av arbetet med inkludering. Vidare bidrar förskolenämndens verksamhet till stadens samarbete kring arbetsmarknadsanställningar där servicevärdar på förskolorna skapar mervärde för verksamheten. Arbetet för att skapa trygga anställningsformer och långsiktig strategisk resurs- och bemanningsplanering liksom insatser i ledningsgrupper nära verksamheten ingår som en del i nämndens bidrag till målet.

Förväntad förflyttning under mandatperioden är ett mer hållbart arbetsliv för medarbetarna och därmed en stärkt kvalitet för barnen.

Planering för året

Den handlingsplan för arbetsmiljöarbete som årligen tas fram och följs upp partsgemensamt är vägledande för arbetet under året. Förskolenämndens verksamhet arbetar sedan ett antal år tillbaka med ett hälsofrämjande fokus där friskfaktorer är en viktig del och där det kommun- och partsgemensamma utvecklingsarbetet fortsätter under 2026. Den önskade förflyttningen är att stärka förutsättningarna för medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö.

Nämnden fortsätter att prioritera arbetet med att förebygga och minska både korttids- och långtidssjukfrånvaron. Detta sker bland annat genom att stärka arbetet kopplat till tidiga signaler på ohälsa. Önskad förflyttning är att förebygga och minska medarbetarnas sjukfrånvaro.

I början av 2026 publiceras de första utbildningar inom arbetsmiljöområdet i lärplattformen Malmö Lär. Utbudet kommer successivt att byggas på under året. Plattformen ger en lättillgänglig och strukturerad lärmiljö för både medarbetare och chefer. Önskad förflyttning är att stärka medarbetares och chefers kunskaper om arbetsmiljö.

I Malmö stads arbete kring chefers förutsättningar kommer verktyget "Chefoskopet" att användas för att kartlägga chefers förutsättningar. Arbete med verktyget påbörjas under året. Önskad förflyttning är att stärka chefers förutsättningar att leda och utvecklas i sitt uppdrag.

Utifrån den nya chefsorganiseringen med ett utökat chefsmandat för biträdande rektor planeras utbildningsinsatser inom arbetsmiljöområdet där bland annat friskfaktorer och hälsofrämjande arbete ingår.

Utbildningsinsatserna kommer att pågå under våren och målgruppen är både biträdande rektorer, rektorer och skyddsombud. Vidare planeras för biträdande rektorers deltagande i UL. Önskad förflyttning är att stärka både det pedagogiska utvecklingsarbetet på varje förskola och arbetsmiljön för medarbetarna.

Nämndens verksamhet fortsätter deltagandet i det stadsövergripande ESF-projektet "Kompetensförsörjning genom att spegla Malmö". Under året fortsätter samarbetet kring mentorskap, aktiva åtgärder, framtida ledare, jämlikhetsdata, webbaserade utbildningar och kompetenshöjande insatser för rekryterare. Som en del av projektet kommer nämnden att delta i en pilot kring Malmö stads nya arbetssätt för aktiva åtgärder. Den önskade förflyttningen är vidareutvecklade arbetssätt för att vara en inkluderande arbetsgivare och en organisation fri från diskriminering.

Uppföljning av nämndens bidrag

Förskolenämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet följs upp inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet och utifrån handlingsplanen för arbetsmiljöarbete. Utöver detta används ett antal indikatorer, vilka framgår nedan.

Arbetsmiljö

Uppföljning sker genom en kvalitativ analys kopplad till det systematiska kvalitetsarbetet och den årliga uppföljningen av systemet för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Analysen baseras på ett antal kvantitativa uppgifter där särskilt fokus läggs på medarbetarenkätens resultat när det gäller frågorna kring den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA), korttids- och långtidssjukfrånvaro, förhållandet mellan förebyggande och efterhjälpande företagshälsövård samt personalomsättning. Den samlade analysen genomförs i samverkan med förvaltningens skyddskommitté och en bedömning av utvecklingen görs i samband med årsanalysen.

Inriktningen under mandatperioden är att göra en positiv förflyttning vad gäller arbetsmiljön som helhet. I årsanalys 2023 gjordes den partsgemensamma bedömningen att arbetet delvis följt denna inriktning. Samma bedömning gjordes i årsanalys 2024.

Korttidssjukfrånvaro

Uppföljningen avser sjukfrånvaron i procent dag 1 till dag 14. Korttidssjukfrånvaron uppgick 2023 till 3,5 procent och 2024 till 3,3 procent. Nämndens önskade utfall för målindikatorn är högst 3 procent. I samband med delårsrapport och årsanalys görs en bedömning av utvecklingen.

Långtidssjukfrånvaro

Uppföljningen avser sjukfrånvaron i procent från och med dag 15. Långtidssjukfrånvaron uppgick år 2023 till 4,3 procent och år 2024 till 5,0 procent. Nämndens inriktning är att långtidssjukfrånvaron ska minska.

Andelen timavlönade medarbetare

Andelen timavlönade medarbetare under perioden januari-november 2023 uppgick till 1,6 procent. Utfallet för motsvarande period 2024 uppgick till 1,8

procent. Nämndens önskade utfall är högst 1,5 procent. I samband med delårsrapport och årsanalys görs en bedömning av utvecklingen.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 3 God hälsa och välbefinnande
- 4 God utbildning för alla
- 5 Jämställdhet
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar mandatperiod

Förskolenämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet sker genom insatser på en rad olika områden där nämndens kompetensförsörjningsplan är grunden. Nämndens arbete för att skapa förutsättningar för en god kompetensförsörjning och fördelning av kompetensen mellan kommunens förskolor är centrala framgångsfaktorer för förflyttning inom nämndens grunduppdrag. Förskolornas kompetensmässiga förutsättningar ställer fortsatt krav på riktade kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Planering för mandatperioden

Utbildnings- och utvecklingsmöjligheter och en god arbetsmiljö är av betydelse för att attrahera, rekrytera och behålla förskollärare med hög kompetens och behålla barnskötare med formell och hög kompetens. Utvecklingsmöjligheterna för medarbetare i förskolan att göra karriär i barngrupp är en del i arbetet.

Under mandatperioden utvecklas och fördjupas samarbetet med universitet, utbildningsanordnare och andra nämnder i det strategiska kompetensförsörjningsarbetet. Detta ska bidra till stärkta möjligheter att behålla och värna den kompetens som redan finns i organisationen och att rekrytera nya medarbetare med formell och hög kompetens. Samverkan med Malmö universitet genom bland annat flexibla varianter av vidareutbildning till förskollärare fortsätter under mandatperioden. Detsamma gäller det gemensamma utvecklingsarbetet med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden kring den formella barnskötarutbildningen.

Ett strategiskt verktyg för att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare som arbetar nära barnen är lönebildning och en långsiktig och kontinuerlig utveckling av lönestrukturen.

Introduktionen av nya medarbetare i kommunens förskolor ska ge en trygg start för att förstå uppdraget och för att verka i Malmö stads kontext. Detta

bidrar även till förskolenämnden som attraktiv arbetsgivare. Vidare lägger en god verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare och arbetsplatsförlagd utbildning för barnskötare, samt ett gott mottagande av Ung i sommarpraktikanter och andra praktikanter en viktig grund för nämnden som attraktiv arbetsgivare. Att uppmärksamma och attrahera unga personer har ett särskilt fokus under mandatperioden.

Det partsgemensamma utvecklingsarbetet kring förskollärarnas profession inom ramen för kollektivavtalet HÖK24 fortsätter och omfattar arbetstid, arbetsmiljö, arbetsorganisation och lön. Till grund för arbetet ligger det fleråriga utvecklingsarbetet kring förskollärares arbetsvillkor och delaktighet.

Professionsprogrammet, som trädde i kraft den 1 september 2025, är av stor vikt i nämndens arbete med kompetensförsörjning. Programmets syfte är att stärka rektorers, lärares och förskollärares professioner, öka yrkenas attraktionskraft och utveckla undervisningens kvalitet. I förlängningen är syftet därmed även att öka likvärdigheten i utbildningen. Inom ramen för det övergripande arbetet utvecklas en strategi som bland annat säkerställer meritering inom organisationen.

Under mandatperioden genomförs utvecklingsarbete för att medarbetare ska kunna göra karriär inom yrket och genom detta motivera till att stanna i arbetet så att hög och formell kompetens finns kvar nära barnen. Arbetet för att höja statusen för barnskötaryrket och tydliggöra barnskötares formella kompetens fortsätter och sker till delar partsgemensamt.

Under mandatperioden finns även ett fortsatt behov av ett aktivt och strategiskt arbete med ledarförsörjning och ledarutveckling. Arbetet ska ske i syfte att stärka förutsättningarna för det komplexa ledaruppdraget inom förskolan.

Inriktningen för mandatperioden är att fler formellt utbildade väljer att söka sig till kommunens förskolor, att medarbetare i verksamheten väljer att fortsätta utvecklas i arbetet nära barnen och att kompetensen i verksamheten fördelas utifrån behoven.

Planering för året

Årets arbete baseras på fokusområdena i nämndens kompetensförsörjningsplan för 2026 och 2027. En betydande del av arbetet med kompetensförsörjning är löpande och långsiktigt. Det ligger i sin tur till grund för mer riktade insatser.

För att säkerställa en långsiktigt hållbar kompetensstruktur i linje med förskolans uppdrag och nationella krav kommer arbetet att inriktas på att växla sammansättningen av kompetens. Andelen förskollärare av den pedagogiska personalen ska fortsätta att öka. Även den bedömning som rektorerna gör i årets gapanalys visar att förskollärartätheten behöver öka både på kort och lång sikt. Bedömningen i gapanalysen görs främst med utgångspunkt i det systematiska kvalitetsarbetet. Önskad förflyttning är stärkta förutsättningar för undervisning, systematiskt kvalitetsarbete och kollegialt lärande vilket i sin tur ska bidra till ökad måluppfyllelse och bättre

förutsättningar att bedriva likvärdig förskola.

Det partsgemensamma arbetet inom HÖK24 kommer under året att fokusera på former och underlag för uppdragsdialoger, det vill säga strukturerade dialoger mellan chef och medarbetare som tydliggör uppdrag, innehåll och förväntningar. Önskad förflyttning är att stärka förskollärarnas arbetsmiljö och förutsättningar i undervisningsuppdraget.

Under året fortsätter arbetet med att utveckla insatser inom ramen för professionsprogrammet i nära samverkan med universitet. Arbetet baseras på gemensamma överenskommelser om studier för förskollärare och rektorer, vilket lägger grunden för kompetensutveckling och meritering. Önskad förflyttning är att stärka förskollärarna och rektorerna i deras respektive uppdrag.

För att stärka kvaliteten och hållbarheten i ledarskapet i förskolan fokuserar årets arbete på att utöver det statliga rektorsprogrammet erbjuda och uppmuntra deltagande i stadens ledarutvecklingsprogram UL. Ledarskapsutvecklingen kommer även att omfatta kompetensutveckling såsom intern fortbildning samt kurser inom professionsprogrammet. Önskad förflyttning är att stärka ledarskapets kvalitet, hållbarhet och den strategiska förmågan.

Riktade kompetenshöjande insatser kring medarbetarnas språkutveckling och yrkessvenska fortsätter under året. Vidare prioriteras fortsatta insatser för att motverka begränsande normer där hedersrelaterat våld och förtryck ingår. Önskad förflyttning är stärkt kompetens hos medarbetarna och därmed stärkta förutsättningarna för förskolorna att arbeta kompensatoriskt med barnens språkutveckling och kring förskolans värdegrund.

Insatser som bidrar till en ökning av andelen barnskötare med formell utbildning fortsätter genom till exempel nämndens interna kompetenshöjande utbildningar och partsgemensamt utvecklingsarbete med fokus på barnskötarens formella kompetens. Det är fortsatt av vikt att uppdragsutbildningen inom yrkespaketet till barnskötare, som sker i samråd med den kommunala vuxenutbildningen och som numera motsvarar det nya nationella yrkespaketet enligt Gy25 på 1450 poäng, prioriteras och erbjuds befintliga medarbetare. Önskad förflyttning är att andelen barnskötare med formell kompetens ska öka.

Under 2025 riktades särskilt fokus på utvecklingsarbetet med strategisk bemanningsplanering. Med stöd av kommunstyrelsens medel för kompetenshöjande insatser 2025, genomfördes kompetenshöjande insatser i form av föreläsningar och workshops för rektorer och andra nyckelfunktioner. Detta har lagt en grund för det arbete som tar vid 2026. Det handlar om att säkerställa rätt antal medarbetare med rätt kompetens på rätt plats vid rätt tidpunkt – både på kort och lång sikt. Den önskade förflyttningen är att stärka den lokala ledningens strategiska arbete med kvalitet, ekonomi och arbetsmiljö. En viktig aspekt är också att skapa tid och utrymme för medarbetares fortbildning.

Årets arbete präglas också av ett grundläggande arbete för att förstärka

strukturerna för kompetensutveckling. Det handlar om att utveckla dialogerna mellan chef och medarbetare i syfte att tydliggöra kopplingarna mellan verksamheternas mål, medarbetarens kompetens och framtida utvecklingsbehov. Önskad förflyttning är säkerställa individuella behovsstyrda och strategiskt riktade insatser.

Uppföljning av nämndens bidrag

Förskolenämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet följs upp inom ramen för kompetensförsörjningsplanen. Vidare används ett antal indikatorer med utgångspunkt i strukturella faktorer som på olika sätt påverkar förskolornas förutsättningar att uppfylla de nationella målen enligt skollag och förskolans läroplan. Dessa indikatorer framgår nedan.

Andel förskollärare per förskola

Uppföljningen avser förskollärare inklusive förste förskollärare. Indikatorn visar den genomsnittliga andelen förskollärare per förskola. Analysen av utvecklingen ska även omfatta hur stor andel av förskolorna som nått upp till önskat utfall respektive andelen som ännu inte uppnått det önskade utfallet. Indikatorn följs upp från och med år 2024. Önskat utfall för indikatorn är minst 30 procent förskollärare per förskola. Uppföljning sker i samband med delårsrapport och årsanalys.

Andel formellt utbildade barnskötare per förskola

Uppföljningen avser barnskötare som har minst 1100 gymnasiepoäng registrerade hos arbetsgivaren. Indikatorn visar den genomsnittliga andelen formellt utbildade barnskötare per förskola. Indikatorn följs upp från och med år 2024. Önskat utfall för indikatorn är att alla barnskötare ska uppfylla dessa krav. Uppföljning sker i samband med delårsrapport och årsanalys.

Andelen pedagogisk personal med god, hög och mycket hög kompetens.

Förskolenämnden följer upp den kvalitativa kompetensnivån vartannat år enligt Malmö stads ledningssystem för kompetensförsörjning. Uppföljningen görs genom de kompetensmål som formulerats av rektorerna inom ramen för Malmö stads ledningssystem för kompetensförsörjning. Det innefattar fyra kompetensnivåer: viss, god, hög och mycket hög kompetens.

Uppföljningen sker utifrån fastställd undersökningsmetod i ledningssystemet för kompetensförsörjning där rektor gör en bedömning av kompetensnivån bland medarbetarna.

Arbetet under mandatperioden ska skapa en förflyttning från viss kompetens till god, hög och mycket hög kompetens inom arbetslagen. Önskat utfall för indikatorn andelen personal med god, hög och mycket hög kompetens är minst 90 procent. 2025 års kvalitativa undersökning visar att 84 procent av medarbetare av den pedagogiska personalen har god, hög eller mycket hög kompetens. Motsvarande andel i den kvalitativa undersökningen från 2023 var 87 procent. Uppföljningen rapporteras i samband med årsanalysen.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar mandatperiod

Förskolenämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet genom att arbeta för att alla barn i Malmö får lika tillgång till utbildning i förskola oberoende av var i Malmö de bor och oavsett familjens socioekonomiska förhållanden samt genom att erbjuda vårdnadshavare och familjer god och likvärdig service i alla kontakter med den kommunala förskoleverksamheten.

Planering för mandatperioden

Barns lika tillgång till utbildning i förskola är av strategisk betydelse för stadens gynnsamma utveckling. Arbetet med att vidareutveckla det uppsökande arbetet behöver fortsätta under hela mandatperioden. Vårdnadshavare till barn i familjer från socioekonomiskt sårbara områden är en prioriterad grupp i det fortsatta arbetet.

När barnen introduceras i förskolan läggs grunden för den fortsatta relationen mellan förskola, barn och vårdnadshavare. Genom vidareutveckling av en säker digital plattform för kommunikation med vårdnadshavare är den förväntade förflyttningen att samarbetet mellan förskola och vårdnadshavare kontinuerligt ska stärkas. Den digitala plattformen ska, som komplement till det dagliga mötet på förskolan, skapa en mer tillgänglig, effektiv och säker kontaktväg mellan hem och förskola.

Möjligheterna att erbjuda alla barn i Malmö lika tillgång till utbildning i förskola är till viktig del beroende av förskolans utbyggnad. I förskolenämndens lokalbehovsplan för 2027-2036 preciseras strategiska vägval när gäller utbyggnaden som på sikt förväntas bidra till att öka tillgängligheten till kommunens förskolor. Det handlar bland annat om att tillgodose barns närhet till förskola och en långsiktig planering som möjliggör etablering av förskolor i stadens nya bostadsområden.

Under mandatperioden fortsätter samarbetet med övriga utbildningsnämnder kring utvecklingen av en modern systemmiljö som bland annat kan erbjuda ett mer ändamålsenligt systemstöd för ansökan om förskoleplats och placering av barn, samt för analys- och utvecklingsarbete. En viktig del av den förväntade förflyttningen är att stärka en medborgarservice där barnen och vårdnadshavarna står i fokus.

Planering för året

Frågan om lika tillgång till förskola knyter an till det uppsökande arbetet och skollagskravet att kommunen ska erbjuda fler barn plats i förskola. Arbetet med att vidareutveckla det uppsökande arbetet fortsätter med den önskade förflyttningen att fler vårdnadshavare nås av information om förskolan och

förskolans positiva inverkan på barns utveckling.

Arbetet för att underlätta den dagliga kommunikationen med vårdnadshavarna fortsätter. Här ingår fortsatt arbete för att motverka digitalt utanförskap genom att utveckla användarvänliga lösningar som passar alla vårdnadshavare, oavsett språkbakgrund och tekniska förutsättningar. Under 2026 går implementeringen av det nya verksamhetssystemet där barn- och elevregister ingår vidare. Önskad förflyttning är vidareutveckling av en effektiv och rättssäker kommunikation mellan förskolor och vårdnadshavare, samt införande av det nya verksamhetssystemet.

Uppföljning av nämndens bidrag

Förskolenämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet följs upp via specifika uppföljningar av processer kring lokalförsörjning, uppsökande arbete, digital plattform för kommunikation med vårdnadshavare och arbetet med en modern systemmiljö, samt utifrån indikatorn nedan.

Andelen nöjda vårdnadshavare

Förskolenämndens enkät till vårdnadshavarna genomförs vartannat år. Enkäten ger en bild av hur vårdnadshavarna upplever kvaliteten i förskolan. Andelen vårdnadshavare som uppgav att de utifrån ett helhetsperspektiv instämde i påståendet att de var nöjda med kvaliteten på sitt barns förskola uppgick år 2023 till 88 procent och 2025 till 91 procent. Inriktningen är att andelen nöjda vårdnadshavare ska öka.

Plan för ekonomin

Kommunens nämnder och styrelser har ansvar för sin ekonomi inom de ekonomiska ramar som fastställs av kommunfullmäktige. För förskolenämnden styr skollagen och skolförordningens bestämmelser hur bidrag till fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg ska fördelas. Det framgår i skolförordningen att bidraget till enskilda huvudmän ska beslutas efter samma grunder som kommunen använder för den egna verksamheten.

Genom kommunfullmäktiges budget får förskolenämnden ekonomiska ramar via kommunbidrag och investeringsram varefter nämnden beslutar om fördelning. Nämnden har en resursfördelningsmodell som syftar till att ge huvudmän möjlighet att erbjuda en likvärdig förskola för barnen. Modellen ska ge förutsättningar för handlingsutrymme för både huvudman och varje rektor utifrån barnens behov och förutsättningar.

Den ersättning som fördelas till alla förskolor inom nämndens ansvarsområde kallas för grundbelopp och betalas ut till såväl kommunala som fristående huvudmän för förskola och pedagogisk omsorg. Grundbeloppet utgör den ekonomiska basen för att bedriva verksamhet i enlighet med skollag och övriga styrdokument. Grundbeloppet är uppdelat i tre delar: grundersättning, strukturersättning och lokalkostnadsersättning.

År 2026 införs en uppdaterad strukturersättningsmodell med syftet att i högre grad spegla de sammanhang som barnen befinner sig i, sammanhang som påverkar barnens förutsättningar att ta till sig utbildningen. Detta ska bidra till ett mer träffsäkert sätt att fördela resurser till förskolor och pedagogisk omsorg efter socioekonomiska faktorer.

En grundläggande princip i förskolenämndens arbete är att kontinuerligt väga behovet av stödresurser mot behoven i verksamheten. För att kunna fördela resurserna till verksamheten närmast barnen i så hög utsträckning som möjligt och därmed stärka förutsättningarna för ökad kvalitet och likvärdighet krävs ett aktivt arbete för att anpassa storlek på administration och stödresurser.

Volymer

Malmö stads befolkningsprognos utgör grunden för bedömningen av antalet barn som förväntas efterfråga plats i förskola och pedagogisk omsorg kommande år.

Volym	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Förändring från budget 2025 till 2026
Antal barn i befolkningen 1-5 år	21 304	21 299	20 944	-360
Andel barn i förskoleverksamhet	89,1 %	88,0 %	89,1 %	0,0 %
Antal placerade barn	18 981	18 741	18 661	-320
Omräkning heltidsplatser	99,1 %	99,2 %	99,1 %	0,0 %
Totalt antal heltidsplatser	18 810	18 591	18 493	-317

Utifrån den beslutade befolkningsprognosen är kommunbidragstilldelningen 2026 baserad på 360 färre antal barn än 2025. Andelen barn i befolkningen med förskoleplats, i både kommunal och fristående verksamhet, har de senaste åren varit på samma nivå. Det innebär att knappt 90 procent av stadens barn i förskoleåldern har en plats inom förskoleverksamheten. Andelen barn med förskoleplats varierar inom åldersgruppen 1-5 år och är högre för de äldre barnen.

För 2026 budgeterar nämnden för 18 493 heltidsplatser i genomsnitt under året, vilket är 317 färre heltidsplatser än budget 2025. Bedömningen är att andelen barn i förskola som har en heltidsplats kommer att vara densamma som tidigare år.

Antal heltidsplatser	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Förändring från budget 2025 till 2026
Kommunal verksamhet	15 568	15 416	15 300	-268
Försäljning kommunal verksamhet	-20	-28	-20	0
Köp av andra kommuner	45	50	45	0
Fristående verksamhet i Malmö	3 107	3 065	3 058	-49
Fristående verksamhet utanför Malmö	110	87	110	0
Totalt antal heltidsplatser	18 810	18 591	18 493	-317

Budgeterade heltidsplatser fördelas mellan kommunal verksamhet och fristående verksamhet. Ett antal fristående verksamheter har under 2025 avvecklat sin verksamhet. Det gör att antalet platser inom fristående verksamhet bedöms minska 2026. Bedömningen är att cirka 17,1 procent av alla platser kommer att finnas i fristående förskolor eller enskild pedagogisk omsorg, vilket är på samma nivå som 2025.

Intäkter och kostnader

Intäkter

Nämnden erhåller medel för finansiering av den löpande verksamheten i form av kommunbidrag, vilket beslutas av kommunfullmäktige. Det ekonomiska ansvaret innebär att nämndernas nettokostnader inte får överskrida tilldelat kommunbidrag.

Kommunbidrag	Mnkr
Kommunbidrag nämndsbudget 2025	3 181,3
Kommunbidragsjustering	-37,1
Bas kommunbidrag 2026	3 144,2
Utrymme för kostnadsökningar 2,7%	85,2
Demografieffekt baserad på befolkningsprognos	-56,6
Ramförstärkning	40,0
Kommunbidrag nämndsbudget 2026	3 212,9
Ökning 2025-2026	31,5
Procentuell ökning av kommunbidrag	1,0 %

Utifrån kommunbidragsramen 2025 justeras nämndens ram för högre eller lägre kostnader. En sänkning av personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) i enlighet med uppgifter från SKR innebär att personalkostnaderna beräknas minska jämfört med budget 2025 med 12,1 mnkr. Anledningen till sänkningen för 2026 är lägre kostnader för den förmånsbestämda pensionen. Utöver regleringen för PO-pålägget så justeras nämndens kommunbidrag med 25 mnkr för en tillfällig satsning i budgeten 2025. Totalt justeras förskolenämndens kommunbidragsram med 37,1 mnkr.

Jämfört med budget 2025 har nämndens kommunbidragsram räknats upp med 2,7 procent för ökade kostnader, vilket motsvarar 85,2 mnkr. Det är i linje med SKR:s sammanvägda bedömning av konjunkturlönestatistiken och konsumentprisindex (KPI). Samtidigt minskas kommunbidraget med 56,6 mnkr då antalet barn sjunker jämfört med nämndsbudget 2025. Utöver ovan nämnda förändringar förstärks nämndens kommunbidrag med 40,0 mnkr för mindre barngrupper, fler förskollärare och fortsatt satsning på kompetenshögjande insatser.

Förskolenämndens totala kommunbidragsram för 2026 uppgår till 3 212,9 mnkr, vilket är en ökning med 31,5 mnkr jämfört med 2025.

Intäkter, i mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Andel av total	Förändring i mnkr	Förändring i %
Kommunbidrag	3 181,3	3 212,9	92,8 %	31,5	1,0 %
Statsbidrag	173,0	205,7	6,0 %	32,8	19,0 %
Ersättning av mervärdesskatt	33,1	33,5	1,0 %	0,4	1,2 %
Försäljning av plats annan kommun	3,1	3,2	0,1 %	0,1	3,1 %
Övriga intäkter	2,4	2,4	0,1 %	0,0	0,0 %
Total summa	3 392,9	3 457,8	100,0 %	64,8	1,9 %

Utöver kommunbidrag har förskolenämnden andra intäkter. Intäkter från statsbidrag uppgår till totalt 205,7 mnkr, vilket är en ökning jämfört med föregående år med 32,8 mnkr. Av statsbidragsintäkterna är den största delen statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder motsvarande cirka 142 mnkr, vilket är en ökning med 10,3 mnkr från 2025. Resterande del av intäkterna består av statsbidrag för maxtaxa, OB-verksamhet, flyktmottagande samt ersättning för asylsökande barn i förskola.

Malmö stad använder sig av maxtaxa avseende barnomsorgsavgifter. Hur mycket hushållet maximalt ska betala för att ha sitt barn i förskola eller pedagogisk omsorg baseras på en procentsats av hushållets samlade inkomst upp till ett inkomsttak. Inkomsttaket räknas årligen fram av Skolverket. Statsbidraget används som kompensation för maxtaxan och minskar årligen i takt med att inkomsterna förväntas öka. Till 2026 har regeringen i sin budgetproposition aviserat en förändring av statsbidraget med ambitionen att införa ett fribelopp för lägre avgifter för plats i förskola. Detta kommer innebära lägre avgiftsintäkter för kommunerna som istället kompenseras med högre statsbidragsintäkter. För förskolenämndens del innebär det att intäkterna för statsbidraget förväntas bli 23 mnkr högre än tidigare år med motsvarande minskning i avgiftsintäkter.

Fristående verksamheter kompenseras vid utbetalning från kommunen med ett tillägg om sex procent på grundbeloppet då de saknar möjlighet att dra av kostnaderna för mervärdesskatt. Nämnden ansöker med anledning av detta om ersättning från staten, en intäkt som budgeteras till 33,5 mnkr.

Barn från andra kommuner som går i kommunal förskola i Malmö innebär 3,2 mnkr i budgeterade intäkter. I budgeten ingår också resurser med 2,4 mnkr avseende förskolans andel av Gröna skolgårdar samt för värdegrundsarbete.

De totala intäkterna riktade till förskolenämnden uppgår därmed till 3 457,8 mnkr.

Kostnader

Innan beräkning av grundbelopp till de fristående och kommunala verksamheterna, som sker enligt nämndens resursfördelningsmodell, avgår ett antal kostnader.

Lokalkostnader, i mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Andel av total	Förändring i mnkr	Förändring i %
Hyror	429,2	421,9	74,5 %	-7,3	-1,7 %
Lokalvård	74,0	74,5	13,2 %	0,5	0,7 %
El	14,2	6,5	1,1 %	-7,7	-54,5 %
Övriga driftkostnader	35,5	38,0	6,7 %	2,5	7,1 %
Kapitalkostnader	26,1	25,1	4,4 %	-1,0	-3,8 %
Total summa	579,0	566,0	100,0 %	-13,0	-2,2 %

Lokalkostnaderna för de kommunala förskolorna budgeteras till 566 mnkr vilket är 13,0 mnkr lägre än föregående år. Det motsvarar en minskning av lokalkostnaderna per barn med 0,5 procent. Till stor del beror det på lägre hyror där driftskostnader för befintliga lokaler blivit lägre. Därutöver har ett antal förskolelokaler avvecklats, vilket innebär lägre lokalhyror.

Kostnader för lokalvård väntas öka med 0,5 mnkr kommande år. Kostnader för elförbrukning förväntas bli 3 mnkr högre under 2026 jämfört med föregående år. Dock har delar av elkostnaderna 2026 omfördelats i tabellen ovan och ingår i raden för lokalhyror. Övriga driftskostnader väntas öka med 2,5 mnkr, delvis som en följd av högre miljöavgifter. Kapitalkostnaderna väntas bli 1,0 mnkr lägre än föregående år.

Kostnader, i mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Andel av total	Förändring i mnkr	Förändring i %
Lokalkostnader kommunal verksamhet	579,0	566,0	16,4 %	-13,0	-2,2 %
Lokalkostnadsersättning fristående verksamhet	119,6	115,2	3,3 %	-4,4	-3,7 %
Tilläggsbelopp, transporter och specialverksamheter	60,1	60,1	1,7 %	0,0	0,0 %
Familjecentraler, öppna förskolor, uppsökande verksamhet	31,8	32,9	1,0 %	1,1	3,6 %
Nämnd	2,1	2,5	0,1 %	0,4	17,6 %
Insatser riktade statsbidrag	131,7	142,0	4,1 %	10,3	7,8 %
Myndighetsutövning och administration	189,7	197,9	5,7 %	8,2	4,3 %
Ersättning administration och mervärdesskatt fristående	45,8	46,4	1,3 %	0,6	1,4 %
Ersättning för verksamhet i annan kommun	7,2	7,5	0,2 %	0,3	3,3 %
Kostnader innan resursfördelning	1 167,1	1 170,5	33,9 %	3,4	0,3 %
Att resursfördela kommunal verksamhet	1 844,7	1 894,9	54,8 %	50,2	2,5 %
Att resursfördela fristående verksamhet	381,2	392,4	11,3 %	11,2	2,7 %
Belopp till resursfördelning	2 225,9	2 287,3	66,1 %	61,4	1,9 %
Total summa	3 393,0	3 457,8	100,0 %	64,8	0,6 %

Fristående verksamheter erhåller en ersättning som motsvarar kommunens genomsnittliga lokalkostnad. Den totala lokalkostnadsersättningen till de fristående verksamheterna budgeteras till totalt 115,2 mnkr vilket är en minskning med 4,4 mnkr jämfört med föregående år. Detta är en följd av de lägre lokalkostnaderna för de kommunala förskolorna.

Budgeten för tilläggsbelopp, förskoletransporter samt specialverksamheter uppgår till 60,1 mnkr för kommunala och fristående verksamheter. För familjecentraler och öppna förskolor budgeteras 32,9 mnkr. Detta inkluderar arbetet med uppsökande verksamhet och för att fler barn ska få ta del av Malmös naturmiljöer. Kostnaderna bedöms öka med 1,1 mnkr till 2026.

Nämnden avsätter 142 mnkr för insatser som avser statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder. Kommunerna kan använda bidraget för insatser både inom kommunala och fristående förskolor. Förskolenämnden beslutar om principerna för fördelning till fristående huvudmän i ett separat ärende. Statsbidragen för maxtaxa, OB-verksamhet, flyktningmottagande samt ersättning för asylsökande barn i förskola ingår i grundbeloppet till kommunala och fristående förskolor.

Kostnader för myndighetsutövning och administration, inklusive systemkostnader och kostnader för administrativa lokaler budgeteras till 197,9 mnkr.

Fristående verksamheter erhåller utöver grundbeloppet ersättning för administration och mervärdesskatt. Kostnaden för detta budgeteras separat innan utrymmet för grundbelopp till kommunala och fristående verksamheter kan beräknas. Kostnaden för detta budgeteras 2026 till 46,4 mnkr.

Kostnaden för barn i Malmö som går i förskola eller pedagogisk omsorg i annan kommun budgeteras till 7,5 mnkr.

Återstående belopp att resursfördela uppgår till 2 287,3 mnkr, vilket beskrivs i kommande avsnitt.

Grundbelopp

Förskolenämndens resursfördelningsmodell syftar till att ge huvudmän möjlighet att erbjuda en likvärdig förskola av god kvalitet. I modellen regleras fördelning av grundbeloppet i form av grundersättning, strukturersättning samt ersättning för lokalkostnader. Därutöver erhåller fristående verksamheter ersättning för administrativa kostnader och mervärdesskatt. Vad som mer ingående styr ersättningen som en förskola eller pedagogisk verksamhet får per barn beskrivs i bilaga "Regler för ersättning till kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg". Fördelning av ersättning på enhetsnivå finns i bilaga "Grundbelopp till förskolor och pedagogisk omsorg 2026".

Återstående belopp att resursfördela uppgår till 2 287,3 mnkr, vilket enligt nämndens resursfördelningsmodell fördelas som grundbelopp. Detta belopp fördelas på de 18 493 heltidsplatser som budgeteras i kommunal verksamhet samt i fristående förskoleverksamhet och enskild pedagogisk omsorg. Beloppet fördelas enligt resursfördelningsmodellen och viktas utifrån ålderskategori och om barnet har en hel- eller deltidsp plats. Se bilaga "Specifikation av grundbelopp 2026" för en mer detaljerad beräkning.

Specifikation av grundbelopp, i kr	Budget 2025	Budget 2026	Förändring i kr	Förändring i %
Grundersättning (genomsnitt)	113 753	118 899	5 146	4,5 %
Fristående förskola				
Lokalkostnadsersättning fristående förskola	37 192	36 993	-199	-0,5 %
Totalt per plats i fristående förskola	150 945	155 892	4 947	3,3%
Enskild pedagogisk omsorg				
Lokalkostnadsersättning enskild pedagogisk omsorg	6 853	6 853	0	0,0%
Totalt per plats i enskild pedagogisk omsorg	120 606	125 752	5 146	4,3%

Grundersättningen i tabellen är beräknad som ett viktat genomsnitt av ersättningen för yngre och äldre barn och är samma för alla huvudmän.

Till 2026 ökar den genomsnittliga grundersättningen med 5 146 kr per plats och år, motsvarande 4,5 procent, jämfört med 2025. Denna del av grundbeloppet är lika stor för alla huvudmän oavsett verksamhetsform.

De fristående förskolorna och den enskilda pedagogiska omsorgen erhåller en minskad lokalkostnadsersättning om 0,5 procent på grund av att de kommunala förskolornas lokalkostnader minskar. Jämfört med föregående år minskar de fristående förskolornas lokalkostnadsersättning med 199 kr per plats. Dock ökar den sammantagna ersättningen med totalt 4 947 kr per plats och år, vilket motsvarar 3,3 procent. Lokalkostnadsersättningen till den enskilda pedagogiska omsorgen är oförändrad jämfört med 2025. Detta innebär att ersättningen till den enskilda pedagogiska omsorgen totalt ökar med 5 146 kr per plats, vilket motsvarar 4,3 procent.

Strukturersättningen i Malmös resursfördelningsmodell är viktad efter socioekonomiska faktorer och beror på hur förskolornas barn svarar mot ett antal variabler. Totalt fördelas cirka 91 mnkr i strukturersättning, vilket motsvarar fyra procent av det totala beloppet som fördelas till grundersättning och strukturersättning. För både kommunal och fristående verksamhet beslutas storleken på varje förskolas specifika strukturersättning beroende på avläsningen av inskrivna barn i september 2025, vilket ligger till grund för år 2026.

Budget för kommunala förskolor

Nämnden fördelar inom sitt ansvarsområde, som huvudman för de kommunala förskolorna, resurser utefter verksamhetens behov och förutsättningar.

Utöver den ovan redovisade grundersättningen tillkommer statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder motsvarande 123 mnkr. Merparten av statsbidraget, 86 mnkr, budgeteras som en intäkt för de kommunala förskolorna, vilket motsvarar 5 603 kr per plats. Statsbidraget kan användas till att sträva efter att barngrupperna har en storlek som överensstämmer med Skolverkets riktmärke för barngruppernas storlek i förskolan, att bibehålla eller rekrytera personal i förskolan samt till kompetensutveckling för förskollärare och annan personal som arbetar i barngrupper i förskolan. Rektorerna gör bedömningar om användningen utifrån kunskap om förskolornas förutsättningar och barnens behov.

En del av statsbidraget, motsvarande 11 mnkr, används till att finansiera kompetensteamerna. Resterande del av statsbidraget används till att stärka upp bemanningsenheten, som kan stödja verksamheten i samband med den språkfrämjande kompetensutvecklingen, samt andra insatser inom det språkutvecklande arbetet kring barnens lärande och utveckling.

Utöver statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder tillkommer intäkter för medarbetare som innefattas av statsbidraget Lärarlönelyftet, intäkter som består av arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt fondmedel. Dessa intäkter

varierar mellan olika enheter.

De kommunala enheterna erhåller även intäkter för barnomsorgsavgifter. Dessa intäkter budgeteras till totalt 169,8 mnkr och motsvarar 11 100 kr per plats och år. I jämförelse med 2025 är det en minskning med 850 kr per plats som en följd av regeringens aviserade förändring av statsbidraget för maxtaxa med lägre avgiftsintäkter för nämnden som följd. De årliga avgiftskontrollerna som görs för att säkerställa att rätt barnomsorgsavgifter debiterats, bidrar till att rätt avgift betalas redan innevarande år. De fristående verksamheterna erhåller barnomsorgsavgifter direkt från vårdnadshavarna.

Resurser för måltidsenheten, bemanningsenheten och enheten för pedagogisk utveckling finansieras via de gemensamma kostnaderna och fördelas efter behov. Vidare finansieras vissa verksamhetskostnader gemensamt av alla utbildningsområden, till exempel försäkringar, licenser och Pedagogisk Inspiration (PI). Sammantaget uppgår de gemensamma kostnaderna till 22 300 kr per plats för 2026, vilket är en ökning med 1 142 kr jämfört med budget 2025.

Varje utbildningsområde har, utöver kostnaderna som finansieras gemensamt, områdescentrala kostnader för lokala ledningsgrupper. I de lokala ledningsgrupperna ingår rektor, biträdande rektor och en del av kostnaden avseende förste förskollärare. Dessa kostnader beslutar respektive utbildningschef om utifrån sin organisering och behov i området. Från 2026 har rektorer och biträdande rektorer nya befattningsbeskrivningar. Biträdande rektorer har från 2026 budgetansvar utifrån rektors uppdrag.

De gemensamma och områdescentrala kostnaderna uppgår till totalt 530,9 mnkr vilket i genomsnitt motsvarar 35 058 kr per plats.

Intäkter och kostnader för en genomsnittlig kommunal förskola framgår av nedanstående tabell.

Intäkter och kostnader kommunal förskola	Budget 2025, i kr per plats	Budget 2026, i kr per plats	Andel	Förändring i kr	Förändring i %
Grundersättning	113 753	118 899	84,2 %	5 146	4,5 %
Strukturersättning (genomsnitt)	5 235	5 528	3,9 %	293	5,6 %
Intäkter från barnomsorgsavgifter	11 950	11 100	7,9 %	-850	-7,1 %
Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder	5 524	5 603	4,0 %	79	1,4 %
Summa intäkter	136 462	141 130	100,0 %	4 668	3,4 %
Gemensamma kostnader	-21 158	-22 300	63,6 %	-1 142	5,4 %
Områdescentrala kostnader (genomsnitt)	-12 412	-12 758	36,4 %	-346	2,8 %
Summa kostnader	-33 570	-35 058	100,0 %	-1 488	4,4 %
Totalt kommunal förskola	102 892	106 072	100,0 %	3 180	3,1 %

De kommunala förskolorna lägger efter denna fördelning sina detaljbudgetar. Merparten av förskolornas kostnader är personalkostnader vilket innebär kostnadsökningar kommande år på grund av förväntade löneökningar. För de kommunala förskolorna ökar intäkterna per plats med 3,1 procent. De lägre kostnaderna för PO-pålägget innebär ett sammantaget utrymme för kostnadsökningar i de kommunala förskolorna om 3,6 procent.

Resultaträkning

Interna transaktioner budgeteras till 2 104 mnkr och ingår i raderna Övriga intäkter samt Övriga kostnader. Summan är cirka 500 mnkr lägre jämfört med föregående år och anledningen är att lokalkostnader inte längre ingår i de interna transaktionerna på grund av förändrad internbudgetstruktur. Lönekostnaderna ökar i jämförelse med budget och prognos 2025 som en följd av löneökningar.

Tkr	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Förändri ng från prognos 2025 till budget 2026	Förändri ng från budget 2025 till budget 2026
Bidrag	217 231	236 229	247 062	10 833	29 831
Övriga intäkter	2 842 713	2 816 141	2 297 635	-518 506	-545 078
Totala intäkter	3 059 944	3 052 370	2 544 697	-507 673	-515 247
Lönekostnader	-1 589 182	-1 582 709	-1 620 878	-38 169	-31 696
PO-Pålägg	-657 392	-655 084	-658 732	-3 648	-1 340
Övriga personalkostnader	38	120	-381	-501	-419
Totala personalkostnader	-2 246 536	-2 237 673	-2 279 991	-42 318	-33 455
Lokal- och markhyror	-419 253	-422 579	-410 885	11 694	8 368
Övriga kostnader	-3 526 719	-3 497 786	-3 002 935	494 851	523 784
Avskrivningar	-58 002	-59 898	-57 581	2 317	421
Totala övriga kostnader	-4 003 974	-3 980 263	-3 471 401	508 862	532 573
Nettokostnad exkl. finansnetto	-3 190 566	-3 165 566	-3 206 695	-41 129	-16 129
Kommunbidrag	3 197 821	3 197 821	3 212 864	15 043	15 043
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-7 255	-7 255	-6 169	1 086	1 086
Resultat	0	25 000	0	-25 000	0
Nettokostnad	-3 197 821	-3 172 821	-3 212 864	-40 043	-15 043

Investeringsram

Typ av investering	Prognos 2025	Budget 2026	Förändring
Inventarier i samband med nybyggnation	7 500	4 500	-3 000
Förbättringar i inne- och utemiljö på befintliga förskolor	9 600	14 600	5 000
Säkerhet	10 900	10 900	0
Utbildningsområden	2 000	0	-2 000
Summa	30 000	30 000	0

Nämndsbudgeten ska baseras på investeringsramar enligt budgetbeslut i kommunfullmäktige. Nämndens investeringsram uppgår för 2026 till 30 mnkr, vilket är samma nivå som tidigare år.

Under 2026 är det enbart Klövervallens förskola som färdigställs, vilket innebär att investeringar i samband med nybyggnation minskar till 4,5 mnkr. 25,5 mnkr av investeringsramen investeras i redan befintliga förskolor. Av detta belopp anslås 14,6 mnkr till planerade förbättringar i inne- och utemiljön, samt i förskolornas kök. För en förbättrad kvalitet och en trygg och säker miljö i förskolor avsätts 10,9 mnkr till åtgärder avseende säkerhet. De 2 mnkr i investeringsutrymme som tidigare budgeterats till utbildningsområdena omfördelas 2026 till förbättringar i inne- och utemiljö i befintliga förskolor.